

VABILO

na plesno veselico, katero priredi
društvo "Danica" št. 22. S. S. P.
Zveza

v Indianapolis, Ind. v soboto dne
15. januarja 1910 v dvorani Fr.
Pospata na 711 N. Warman Ave
Začetek ob 8. uri zvečer.
Vljudno vabimo vsa sosedna
društva v Indianapolis-u, kakor
tudi vse rojalke in rojalčine, da
se te plesne veselice v kar največ-
jem številu vdeležijo blagovolijo.
Za dobro postrežbo bode skr-
bel prirediteljni odbor. — Vstop-
nina za gospode 25c., gospe in go-
spice proste.

Slovenska godba.

Razgled po svetu.

Avstrija.

Dunaj, 11. jan. Nenavadna ne-
zgoča se je pripetila v Raiblu
na Koroskem. Podpore nekega
zapuščene rova so se nenado-
ma udale in nad rovom stoječa
bolnišnica se je v prepad pogrez-
nila da ni sledu o njej. Sedem
stanovalec bolnišnice, med temi
zdravnik Wessley in njegova
rodbina so kmone storili.

Dunaj, 11. jan. Veliko pozor-
nost zbuja odpoklic avstro-ogr-
skega poslanika v Beogradu, grof
Forgatscha. Ta korak je nepo-
sredna posledica zblamaža za
Avstrijo zaključena obravnava
Friedlunda. Pri srbski vladi po-
verjeni zastopnik dvo-monarhije
je ponarejene listine na Dunaj
poslal, katere so bile zgodovinar-
ju dr. Friedlundu kot material
vrodene, da je razkrival veliko-
srbsko zaroto napram Avstro-O-
grski.

V Pragi se vrše znamenita po-
gaňjanja. Razmotriva se o okolno-
stih, da bi deželni zbor zopet pri-
šel redno delovati, kar se sme do-
seči, ker je vdržavni zbor ob-
strukcija vsled spremenitve po-
slovnika omejena. Česko-nemški
poslanci in delegati se živahno
posvetujejo, da se delavnost de-
želne zboru uredi.

Policija je na lovu po eroti-
čnih — ljubavnih — knjigah. Ni-
manje kot tridesettisoč spisov
takšnje vsebine je zaplenila v
Rosner-jevi knjigarni na Fran-
censringu.

Budapešt, 10. jan. Iz Pečuha v
ogrskim komitatu Baranya, se
poroča o osodepolnim izidu neke-
ga spora med vojaki. Številno
moštva tamošnje garnizacije se
je sporeklo. Takoj so se vojaki
razdelili v dve stranki ter pričel
se je silni pretep. Konečno je
straža v mes posegla in ker ni bi-
lo mogoče mir narediti, je straža
med pretepačje ostro streljala.
Dva vojaka sta težko ranjena a
22 pa lahko.

Francija.

Pariz, 10. jan. Edmond Thery,
znani francoski "National-Oeko-
nom", je izražal, da se je bo-
gustvo Francije leta 1909 za
\$1.000.000.000 pomnožilo.
Francoski, v inozemstvu nalo-
ženi kapital, je znašal konec
leta 1909 \$7.600.000.000.

Italija.

Parma, 9. jan. Na griču med
Parma in Piacenco, kateri mesti
6 milj narazen stojita, se polago-
ma vrši zemeljski plaz. Na vrhu
plaza stoji vas Scopolo, katere
je bila še pred malo časom z 1000
ljudi naseljena, ki so sedaj vse
vrednostne primičnine in svoje
altarje odnesli in se na varnem
kraju nastanili.

Rim, 9. jan. V brezupnem po-
lozaju so danes v Turinu mlado
služkinjo v bolnišnico pripeljali.
Nesrečnica je versko zblaznela.
Na glavo si je pritiskala trnjevo
kremo, v prsi se je zabodla, kri-
žala in pribila si je oboje nogi
in levo roko na desko. V takem
položaju jo je danes gospodinja,
pri kateri je služila, našla. Vso
noč je na križu, v groznih mu-
kah prestala. Ko so jo v bolnišni-
co pripeljali, bila je nezavestna.

Kakor pravi, storila je to iz
ljubezni do Kristusa, ter se pro-
stovoljno sama križala. Ona je,
pravi nadalje, potrebo čutila, da
tiste muke, kot njeni odrešenik,
prestane.

Velika Britanija.

London, 10. jan. Drugi parla-
ment pod vlado kralja Edwarda
je sedaj h koncu prišel. V nav-
zočnosti štirih tujih svetnikov
je kralj Edward popoldne ob pol
4. ure v Buckingham-palači pod-
pisal proklamacijo o razpustitvi
sedanjega parlamenta, ter odre-
dil, da se snide novo izvoljeni
dne 15. februarja. V teku ene u-
re je kraljevo povelje kronski ur-
ad izročil javno naznanil vsem vo-
lilnim okrajem v Združenem kral-
jestvi.

Belgija.

Bruselj, 10. jan. "Soir" danes
poroča, da po uradni razglasitvi
poroke umrlega kralja Leopolda
z baronico Vaughan je papež po-
slal baronici svoje oficijelno so-
žalje, otrokom pa "apostolski
blagoslov". (Op. ur. Nazori pa-
peževga "prepričanja" se bzo
spreminjajo. Ni še tega dva me-
seca, lko so klerikalni listi baro-
nico Vaughan, kot kraljevo pri-
ležnico blatili, a sedaj pa "apo-
stolski blagoslovi!" Za počit!).
Bruselj, 10. jan. Dedščina prin-
cezinje Louise, Stefanin in Cle-
mentine, hčere umrlega kralja
Leopolda, se ceni po en milijon.
Razglašeno, da je princezinja
Louiza, skoraj del svojih upni-
kov oziroma dolgov poplačala.

Turčija.

Carigrad, 9. jan. Porta je noto
razposlala na vse oblasti, v ka-
teri protestuje proti namišljenim
kršenju veličanstva sultana od
strani vladajočega komiteja na
Kreti. Ta komite je namreč pri-
sel zvestobo grškemu kralju
Jurju; tudi je kreška zbornica
sklenila, da se grški pravosodni
zakonik vpelje.

Portugal.

Lizbona, 10. jan. Štraza je v
noči streljala na več sumljivih
ljudi, kateri so se okolo Necessi-
doda-palače potikali. Dogodek je
osupnil kraljevo dvorstvo in tudi
v celim mestu povzročil ogorče-
nje. Garnizacija se je pomnožila.
List "Imparcial" pravi, da je bi-
lo pred malo časom 40 zarote o-
sumljenih republikancev prijatih.

Listu v podporo.

T. B. Jekliej, 5c. zato ker ne
morem Jagličeve tudeče brušur-
ce dobiti; 5c. zato ker jim je v
Pueblo, Colo. črnila zmanjkalo;
5c. zato ker je Ciril s svinčnikom
pisal; 5c. zato ko je bila razgled-
nica zamazana; 5c. ker je čitati
nisem mogel; 5. zato ker dobro
neznam čitati in ne pisati; 5c. za-
to ko bodem dobil škofovo bro-
šuro; 5c. zato ker tu v Silver Ci-
ty nimamo R. — — — — —; 5c.
zato ko upam v tem letu na bolj-
šo; 5c. zato ko v tako dobrem
kraju živimo; 5c. zato ker me vsi
ljudje sovražijo; 5c. zato ker ni-
sem tako hudoben človek kot me
"malajo" in 10c. pa ker nisimo
za praznike mogli purana dobi-
ti. Skupaj 70 centov. Hvala!

Listnica upravnistva.

Mike Zupancič, Clinton, Ind.
Pošljite še 10c, ker poslana svo-
ta nezadostuje.
Opozorja se one rojalke ki pla-
čujejo list Glas Svobode svojcem
v staro domovino, da se zopet
spomnejo ter vpošlejo naročnino.
C. Stopar, Baltica, Mich. Naslov
avstrijskega konzula je "Impe-
rial & Royal Avstro-Hungary
Consulate" Chicago, Ill.
Opetovano opozorjamo, da naj
vsak, kdor od nas pisnični odgo-
vor zahteva, poštno znamko za
2c. pisemu priloži. Izjema je samo
dopisovanje zedevajoče lista
"Glas Svobode".

Za podporo br. Aliča.

J. Keschman nabral med brat-
ji pri seji S. S. P. društva št. 12
v Cumberland, Wyo. svoto \$450.

Razne novice.

Ameriška sodna uprava.

V Indianapolisu je neki mož
baje ukradel vrečo krompirja,
ter bil od mirovnega sodnika ve-
liki poroti izročen, a sodnik je
pozabil o tem državnega pravni-
ka obvestiti, tako, da je mož 104
dni v Marion County zaporu pre-
sedel. Bil je popolnoma pozabljen.
Alko bi bil mož cele zemljš-
ča ukradel, sigurno se mu ne bi
to pripetilo.

Nasilstvo.

Mexico, Mex. 9. jan. — Višje-
zvezno-sodišče je predlog za novo
obravnavo v zadevi 14tih držav-
ljanov odklonilo, kateri so bili
dne 24. junija 1908 v Viesca, za-
radi ščunjanja na ustajo napram
vladi, na smrt obsojeni. Nekteri
obsojeni so bili za časa upora, od-
lični trgovci. Ako jih predsed-
nik Diaz ne pomilosti, bodo vsi
postreljeni.

Bestijalnost.

Macon, Ga., 9. jan. Danijelj J.
Matthews, kurjač na Central of
Georgia železnici, se je branil
šterim črnem, ki so ga napadli,
ključ od premikača izročiti, ter
so ga z obrazom navzdol na rezo
privezali; sedaj leži s smrtno bo-
roč v bolnišnici v Macon, Ga. Ne-
koliko minut potem, ko se je to
zgodilo, vrigel ga je stroj oso-
bene vlaka raz proge. Nigri so
nameravali dotični osobni vlak
raz tira vreči.

Delavsko polje.

Amherst, O. 10. jan. 1200 stav-
kajočih delavcev v kamenolomih,
so sklenili, da se štrajk nadalju-
je. Stavko so povzročili deloda-
jalci, lker so dnevno od \$1.50
na \$1.44 znižali.

Junaški policaji.

Spencer, Mass. 10. jan. Pet vlo-
milcev je videlo danes jutro v tu-
kajšnji poštni urad, potem ko so
dva količkarja premagali in jih
v železno šrambo mestnedvorane
zaprli. Eden policajev je bil pri
rabuki ranjen. Roparji so dobili
za \$30 poštinih znamk, vse kar je
bilo dobiti. V notranjost blaga-
ne niso prišli, so samo vzunajna
vrata z dinamitom razbili. Pre-
bivalstvo se je oborožilo in izkalo
tolovaje v bližnjem gozdu, a za-
man.

Osumljeni.

New York, 10. jan. Zvezni-po-
licaji so po enoletnim zasledova-
nju prijeli Laha Ignacio Lupo —
slovenski "Volk" —. Lupo je ob-
dolžen, da je voditelj mogočne
družali "črne roke". Kakor Zve-
zni-policaji trdijo, prilastoval se
je najmanj 50 raznih imen in
prilastkov, ter je osumljen da je
veliko umorov v italijanskih kro-
gih izvršil, ali pa vsaj se umorov
udeležil; takisto se njemu tudi u-
mor newyoroske policijskega
poročnika Petrosina pripisuje. —
Vlada ima baje dokazila v rokah
da je bil Lupo član družbe ki je
denar ponarejala in tisoče ban-
kovec po 5 in 2 dol. v promet
spravila.

Odprava redov in plemstva na Danskem.

Odprava redovnih znakov in
plemstva je (meščanska) skrajna
levica v Folkethings (državni
zbor) predlagala. Redi se nimajo
več podeljevati, in takisto se ni-
majo inozemski "častni znaki"
sprejemati. Plemstvo imajo seda-
nji plemenitaji do smrti, ter po-
tem premine. Odpravo redov je
že nameraval sedanji novi radi-
kalni ministrski predsednik Za-
hle. Prihaja se, da bo vlada
tudi nadaljni zahtevi za demokra-
tiziranje družbe pritrdila. S tem
bi Danska najbolj demokratični
državni sporod v Evropi imela.
Norveška in Bulgarija ne pozna-
ti plemstva, a imasti še redove.
ter švica, katere te redove od-
pravila, ima še plemstvo, toda
brez vseh prednorav. In franco-
ska republika ima še oboje.

GROZNI BOŽIČNI PRAZNIKI.

Štirindvajset delavcev usmrčenih in veliko ranjenih.

Shawnee, Okla., 24. dec. Silna
žalost po rediteljih, ter obupna
skrb za bodočnost je danes ob-
skala tukajšnje delavsko prebi-
valstvo; potem ko je ogromna
lokomotiva št. 1830, v tukajšnji
delavnici Rock Island železnice
popravljen bila, je eksplodirala
ter pri njej vposlene usmrtilo. —
Dve tuplji C. Henry Johns in A.
F. Kerr, so do danes izpod razva-
lin spravili, a 18 jih je še pod že-
lezjem. Na ducate, koji so pri ek-
sploziji ranjeni, so spravili v bol-
nišnice. Ker v bolnišnicah ni bilo
dovolj prostora, prepeljali so ra-
njence danes večer po železnici v
McAlester.

Med ranjenci se nahajajo 11
poškodovanih, o katerih ni nade-
da ozdrave.

Še ni bil pok eksplozije razve-
nel, ko so prihiteli žene in otroci
na lice mesta, kjer se je razvil
grozen prizor. Žene so se oneve-
stile, otroci plakali, ranjenci upi-
li in vse v groznih razvalinah že-
lezja, zidovja in lesa.

Policijski načelnik je prosil za
stotnijo državne milice C, katere
je kraj nesreč obkolila da se de-
lo nemoteno izvršuje.

Lokomotiva je bila namenjena
za osebni vlak predsednika Rock
Island železnice H. J. Mudge.

Sedem premogarjev usmrčenih.

Herrin, Ill., 23. dec. Po zasme-
havalnim imenom "Squirrel Rid-
ge rov" Chicago & Carterville
Coal Co, znanim premogovniku,
se je danes opoldne pripetila
grozna eksplozija plinov, pri ka-
teri je bilo, kolikor je do sedaj
znano, 7 premogarjev takoj ubi-
tih. Razstrelbo je lbye povzročil
paznik W. T. Pierce s tem, da je
šel z enim delavcem z lučjo v za-
puščenj rov, v katerim so bili na-
brani plini in se vneli. Ko se je
vest o razstrelbi zaznala, nastala
je grozna panika. Žene, otroci in
sorodniki okolo 400 v premogov-
niku delujočih moških so prihite-
li k sohtu, ter so se še le polago-
ma pomirili, ko so svojci živi na
površje prišli.

Prelahki delavci!

Carbondale, Pa., 24. dec. De-
vetnajst delavcev, kateri so bili
v delavnici Delaware in Hudson
železnice vposleni, so danes od-
slovljeni, ker niso po 150 funtov
tehtali! Sliši se da 1. januarjem
bodo še več drugih odslovljenih
iz tistega vzroka. Odsuščeni de-
lavci pravijo da je pred malo ča-
som železniški glavni urad odre-
dil, da se morajo vsi delavci od-
sloviti, koji ne tehtajo po 150
funtov ali pa da so preko 45 let
stari. Železniški uradniki so mne-
nja, da delavci ki 150 funtov ne
tehta, ni sposoben dnevno delo
uspešno opravljati.

Grozvlada.

Bluefields, 12. dec. Iz zameslji-
vega vira se razglaš, da v Mana-
gua vlada pravi strah in groza.
Nič manj kot 500 ljudi je baje
iz političnih nagibov v jčah. Neki
katoliški družbi je prepovedano,
jtnike hraniti, ker je določeno
da gladu kmone store; za hranje-
ne vsačega je samo po 2c. na dan
odmerjeno. Telesno strahovanje
je na dnevnem redu. Da bi se utis
zbudil, kot da ljudstvu v Mana-
gu ni Zdr. državam in Ameriki
kandom prijazna, je hotel Zelaya
po Amelio Estroda, uglednem li-
beralci in bratu revolucionarne-
ga voditelja, demonstracijo na-
prati Zdr. državam vpriporiti, to-
da ta je namero odklonil, nakar
se ga je pod namišljenimi obdol-
žitvami pred sodišče postavilo.
Govori se, da dr. Julijan Irias,
ministrski predsednik, kateri ima
veliko privržencev v Leon-u in
Chinamdegu, je poskusil vpriporiti
ostajo v prilog nasledniku Ze-
laya, toda se ne zna, ali z ali brez
sporazumitjem Zelaya. Tudi se
nripoveduje, da je hiša Iriasa v
vojaki obkoljena. Petsto vojakov
Zelaya, se je utaborilo, da ame-
riškimi pomorščakom vhod v Co-
rinto preko mosta preprečijo.

TUTTI — FRUTTI.

87 linčnih umorov se je leta
1909 v Zdr. državah izvršilo. Sra-
motno znamenje za "človekoljub-
no in najpravičnejše ljudstvo"
sveta!

Špansko škofijstvo se je izre-
klo v nekem dopisu na ministrvu,
da se nevtralna šola, t. j. šola v
kateri se krščanski nauk ne pou-
čuje, smatra kot sramota za do-
movino. Kakor ti Španjolci misli
seveda tudi katoliška duhovščina
vsega sveta.

Tritisoč "Steamfitter"-jev v
New Yorku je 3. t. m. delo usta-
vilo, da viši plačo od \$5 na \$5.50
izsilijo. Razne nove gradnje
vsled tega trpé.

"Steamfitterji" so toliko o
prosperiteto slišali, da konečno
hočejo prosperiteto tudi videti.

Predsednik Taft je svoje poro-
čilo o meddržavni trgovini za en
teden odložil. Poročilo je bilo že
tiskano, toda predsedniški želez-
nie, naši kralji in gospodje, so
svojemu slugu raztolmačili, da
poročilo se ima nekoliko drugače
glasiti in zato se mora predelati.
(Najbrže bo novi sestav Tafto-
vega poročila o meddržavni trgo-
vini tako izpadel, da bodo naši
železniški kralji zadovoljni. A,
da Taft že v začetku ni svojo na-
logo bolje izvršil. On je imel to
dobro znati. Morabit pa je po-
trebno, da finančni in železniški
kralji puste poročilo kje drugod
spisati, ter da Taft tisto samo
prečita?

Tedaj zopet se potrjuje, kar že
lajne ves svet zna, da je katoli-
ški cerkvi javna šola v Ameriki
gnusobna, katero pobijati, je
dolžnost vsačega "praktičnega"
katoličana.

Šola, v kateri se krščanski
nauk ne poučuje, je škodljiva;
takozvana nevtralnost v religioz-
nih stvarih, je prazno besedilo.
pretveza, past, tako pravijo špan-
ski škofi. Takša šola je bojna in-
stitucija napram cerkve, trdijo
škofi; mora se tedaj pobijati. A-
ko se to v Zdr. državah javno ne
godí, tako le zaradi tega, ker še
nismo tako daleč, da bi smeli to
javno povedati.

Dobrega namena, naš javni šol-
ski sistem uničiti, res ne manjka.

Mike: "Kaj misliš ti o možu,
ki ima raztrgano suknjo in samo
tri gumbje na telovniku?"
Pat: "Oženit se more, ako je
pa že oženjen, se pa naj razporo-
či."

Delodajalec: "Kaj, ti se pri-
pravljaj na ženitev, Mr. Blinks?
Potem ti preveč plačujemo in mi-
slim, da bo pametno, ako zniža-
mo plačo. Toliko v vednost."

Ako je res Bog poveril premo-
gokope ljudem kakoršen je Mr.
Bear, kaj naj potem mislimo o
božji verodostojnosti, ako pri-
merjamo grozno tragedijo v
Cherry, Illinois?

Yanko Terzieh, član eksek-
tivnega odbora Western Federa-
tion of Miners za Alasko, je po-
svetil vse svoje moči, da je orga-
niziral delavstvo v Fairbanks in
v okolici, kakor poroča "Union
Buletin", tiskan ravnotam.

Zakaj je cena mesa tako ne-
znansko visoka? Zato, ker mora
Armour & Co. imeti 35 odstotkov
dividende in to v svobodni drža-
vi, kjer živijo sami bebeli.

Kako naj imajo delavci čisla-
nje do policije, ko so plavosuk-
nježi navadno brutalna desna roka
kapitalistov. Opazuj njih ob-
našanje v stavkah.

Zmagali pa bomo. Ako tudi u-
mremo, zmagali le bomo, in svob-
odni svet bo, če tudi pozneje,
vendar pripoznal to.

PODPORE VDOVAM IN SIRO- TAM V CHERRY, ILL.

Gospod Komp iz La Salle nam
je z dopisom dne 31. dec. 09, do-
poslal 14 pobotnic o prejemu
podpor po \$7.65. Podporo so do-
bili: Cecilija Makra, Antonija
Osek, Mery Osek, Johana Pavlin,
Elisabeta Kravanja, Franciška
Kavs, Marija Grilj, Franciška
Vesel, Marija Ritel, Marija Rep-
sel, Marija Repsel, Alojzija Lin-
dž, Marta Seitz in Marija Pirh.

Nadalje prejeli:

J. Cesar, v Granville, Ill. na-
brali in poslal in sicer so darova-
li po 25c: K. Koman, A. Gliha, J.
Plut, A. Boldan, J. Cesar, J. Pa-
peš, A. Kladnik, F. Blatnik in J.
Kaferte 50c. Skupaj \$2.50. — R.
Gradišnik nabral pri seji S. S.
društva v Taylor, Wash. Darova-
li so po 50c: F. Verhovec, A.
Frank, R. Gradišnik, A. Gradiš-
nik, Ig. Puget in A. Frank; F.
Muzga 25c. in J. Šireel 25c. Sku-
paj \$3.50. — C. Ermene nabral
med rojalci v Ravensdale, Wash.
in okolici in sicer so darovali: Po
\$1.00 T. Žovle, Mary Žovle, A.
Kranje in B. Hutcheson; po 50c:
Brigita Ermene, M. Ferlich, J.
Arko, M. Plahuta, M. Fertin, V.
Kovačič, F. Pustoslavsek, T.
Spah, J. Ramšak, F. Arko, V.
Koševar, P. Zalovich, A. Logar
in B. Holvaki; po 25c: Ig. Košak,
P. Kos in J. Jurvan. Skupaj \$13.-
75. — F. Čamažar poslal je na-
brano svoto pri dr. št. 76 S. N. P.
J. v Skidmore, Kans. in dr. sv.
Barbare št. 51 ravnotam; daro-
vali so: A. Jamnik in J. Zakraj-
šek po \$1.00; A. Penko 60c; K.
Yang, S. Hribernik, L. Hribernik,
M. Debelak, B. Benedik, L. Sa-
por, J. Jelkoš, M. Soba, M. Si-
move, J. Slapšek, F. Pertinac, G.
Benedek, Ig. Zore, J. Sprenger-
ger, V. Raček, B. Šile, F. Padar
in V. Vrtič po 50c; M. Branc
30c; po 25c: A. Padar, S. Repovš
F. Lipovšek, F. Podlesnik, V.
Platisa, A. Mauc, G. Vande, A.
Sebon, J. Seme, J. Kramer, W. A.
Morgan, Josie Čamažar, F. Čama-
žar, F. Zgone, F. Žitnik, A. Ja-
kič, A. Bole, A. Kumar, A. Sko-
fie, J. Alič, N. N., S. Simoc, N.
N., F. Saprasto, J. Zajc, A.
Kranje, J. Oplotnik, J. Maser, S.
D. McMahon, J. Zur, F. Jackson,
S. Salkseker, S. Obelinar, A.
Church, L. Kovač, J. Podlesnik,
F. Tomažič, G. Drosk, L. Perko,
J. Simove, J. Zupane in M. So-
vat. Skupaj \$22.40.

Cela svota \$42.15
Na rokah za M. Pirh \$ 5.00

Skup \$47.15

Iz države Iowa prihajajo tožbe
nad pomanjkanjem učiteljstva.
Mogoče tudi manjka zadostne
plače.

KRANJSKE PRATIKE!

Ravnokor izišle v zalogi "Glas
Svobode". Cena komad 12c. 5
komadov skupno 50c; vse poštni-
ne prosto.
Dobro znane in na Kranjskem
priljubljene "Pratike", smo za-
ložili, da rojakom ustrežemo, ker
večino jih je, ki so po "Pratikah"
povpraševali.
"Pratike", posebno priporoča-
mo ker kažejo lepo vreme v le-
tošnem letu.

Uprava "Glas Svobode".

DENARJE V STARO DOMOVINO
pošiljamo:
za \$ 10.30 ..... 50 kron,
za \$ 20.45 ..... 100 kron,
za \$ 40.90 ..... 200 kron,
za \$ 102.25 ..... 500 kron,
za \$ 204.00 ..... 1000 kron,
za \$1018.00 ..... 5000 kron,

Poštarina je všteta pri teh svotah.
Doma se nakazane svote popolnoma iz-
plačajo brez vinarja odbitka. Naše
denarje pošiljate izplačaje c. kr. pošt-
no hraniti urad v 11. do 12. dne.
Denarje nam poslati je najpriilne-
je do \$25.00 v gotovini v priporočnem
ali registriranem pismu, večje zneske
v Domestic Postal Money Order ali pa
New York Draft.
FRANK SAKSER CO.
82 Cortland St. New York
6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio

BRAT JUSTIN.

IZ DNEVNIKA SAMOSTANSKEGA NOVICE.

Priobčil Bistričan.

Drugi dan opoldne pred kosilom gredo vsi novinci in fratri, ki ne votirajo, na kor molit. Ta čas dobi izmed votantov v obednici vsak po en bel in en črn fižol. Beli pomeni za votanta dobro, črni slabo. Pater gvardijan pobira potem z vrečico fižole. Vsak votant spusti po svoji vesti po eno zrno, belo ali črno, v vrečico. Ko je pater gvardijan obral vse votante, pogleda fižol v vrečici ter da znamenje z zvoncec onim na korn, naj pridejo v obednico. Votirani novinci pride zadnji s kapuce čez glavo v refektorij, se pred patrom gvardijanom vrže na tla in reče: "Dico culpam de defectibus meis"; na kar vsi vstanejo, pater gvardijan mogočno pogleda po vseh, ker ve, da je le njemu dana oblast govoriti in pove, "kako je votacija izpadla."

Druga votacija je koncem osmih mesecev novičevega prebivanja v samostanu, tretja dva meseca potem.

Pri prvi votaciji ne sme biti polovico črnih fižolov; ako jih je, mora oditi dotični novic.

Pri drugi jih ne sme biti tretjina; ako jih je, mora oditi takoj, ko pride odebitev votacije od patra provincijala.

Ako jih je pri tretji votaciji četrtina se mu pokažejo vrata.

Pri tej stvari je najboljši strog pater magister. Ako je dvomljivo, kaj rad pritiska črni fižol, da dotičnik odide.

No, in brat Eligij žuga bratu Viljemu s takim črnim fižolom.

Brat Bibijan je silno Boga in ženski boječ. Pri vsakem koraku ima pobožen vzdihljaj na jeziku in ves prosti čas premoli na korn. Brat Kajetan mi je pravil, da je silno hud sovražnik vsake vednosti in da se ravna po principu: čim manj človek ve, toliko lažje Bogu služi. Ženske se brat Bibijan tako boji, da ga spreleti rdečica, če samo sliši govoriti o ženskah. Nekoč se mu je pa pripetilo, da je kot franciskanski frater imel opraviti z žensko. Brat Kajetan mi je pripovedoval, da je bil frater Bibijan za vratarja. Akoravno je strogo pazil, da so bila vrata vedno zaprta in da ni kak nepovabilen gost prišel čez porto, se je zgodilo nekega dne, da je pustil vrata odprta. Hudočec je pa moral gotovo paziti na to, ker je kaj potem spustil neko žensko čez porto in jo vodil v samostan v prvo nadstropje.

A na stopnicah jo sreča Bibijan. Ključ jo mu odpadli s samega strahu, ki mu je odvil govor in sapo. Ko je pa ženska spregovorila in vprašala za nekega patra, je mahal vratar le z rokama in vpil: "Ven, ven, ven!" Ker se pa ženska ni hotela obrniti, ampak sili naprej, si nesrečni frater Bibijan ni znal drugače pomagati, kot da je pograbil babnico čez pas, jo vzdignil in nesel do porte, kjer jo je butnil skozi vrata, katera je z vso silo zaprl zanj in jih tiščal, da ne bi bahše zopet sililo noter. Patra gvardijana je pa po tem dogodku toliko časa hodil moledovat, naj ga oprosti vratarske službe, dokler se mu ni njegova prošnja izpolnila.

Dne 30. decembra.

"Pater Vigiliij leži na smrtni postelji!" ta vest se je danes jutraj raznesla po samostanu. Težko mi je postalo v srcu pri teh besedah in zdelo se mi je, da mi očita vest, da nisem čisto nekriv bolezi patra Vigiliija.

Odkar sem videl pri njem v sobi na njegovi pisalni mizi ono pismo na Albino, nisva več govorila. Izogibala sva se drug drugoga in če sva se že morala srečati, sem ga mrzlo pozdravil in on mi je tako mrzlo odzdravil. V obednici sem ga večkrat gledal. Bil je pobit in zasmušljen in z nikomer ni dosti govoril. Pater gvardijan ga je parkrat opomnil, da se je spremenil, zelo spremenil, a on mu je vselej rezko odgovoril: "Pusti me!" Edino jaz sem vedel ali vsaj slutil pravi vzrok te spremembe, pa sem ga tudi zase obdržal.

Daneš popoldne me je dal po-

klicati pater Vigiliij k sebi v sobo. Burno mi je bilo srce, ko sem vstopil v celico, kjer sem svoj čas užil toliko zabave in pouka. In vidši na postelji ležati patra Vigiliija, ki je bil upadel in bled in ki je imel roke sklenje na prsih ter bolešno gledal po sobi, me je spreletelo čuvstvo bolečin po vsem telesu. Najrajši bi bil skočil k postelji in ga kleče prosil odpuščanja. Kakega odpuščanja, še sam nisem vedel.

Pater Vigiliij je ukazal fratrui Norbertu, ki je navadno pri bolnikih, naj gre ven, ker hoče biti sam z menoj. Meni je pa vel sešti na stol poleg postelje.

Nekaj časa sva molčala oba. Meni je bilo strašno težko pri srcu.

Kmalu pa se obrne pater Vigiliij proti meni, nepremično mi gleda v oči, iz prsi pa se mu je izvil:

"Frater Justin!"

"Frater Justin!" je zavpil bolnik, da sem skočil pokone; a takoj se je umiril in dejal:

"Doigral sem; zadnji akt mojega življenja, smrt, pride kmalu... Frater Justin, vedite, da sem vas do danes smrtno sovražil, a zdaj vam vse odpuščam."

Lahko bi se bil hlinil in ga hinvasko vprašal, kaj sem mu storil, a to mi ni bilo mogoče, zato sem molčal in nemo zrl predse.

"Glejte, vi ste vzrok, da ležim danes tukaj, odkoder ne bom več sam vstal," je nadaljeval.

Čutil sem, da je opravičeno to očitjanje, zato sem dejal skoraj v solzah:

"Odpustite mi, pater Vigiliij!"

A on me je gledal strastno, kot bi me hotel prodreti in nadaljeval:

"Vi ste mi odvzeli vse, kar mi je bilo drago na svetu, a vsega sem si sam kriv, le sam! Zalkaj sem vas peljal ono popoldne tja! A že mora tako biti... Nekaj vas moram vprašati: Frater Justin, ali ostanete v samostanu?"

Patru Vigiliiju v tem trenutku nisem mogel lagati, zato sem odgovoril:

"Ne!"

"Poslušajte mojo preteklost!"

Oddahnil se je nekoliko, nato pa začel:

"Jaz in Albini oče Završnik sva bila v gimnazijskih letih najboljša prijatelja; tudi pozneje, ko sem jaz odšel v samostan, se ta vez ni pretrgala, nasprotno, še utrdila se je.

Ko sem jaz postal pater, je bil Završnik že uradnik pri železnici, kjer je bil prav zadovoljen, le to si je želel vedno, da bi mogla midva večkrat skupaj biti. A jaz sem bil tu na Kremenu, on pa tam nekje blizu Dunaja. Napolnjen s njegova želja uredništva, da sva bila skoraj vedno skupaj. Završnik je bil namreč ponosneč na železnici, prišel je ob roko in moral iti v pokoj. S svojo ženo, s katero se je poročil leto popreje, je prišel v Veliki log, kupil malo posestvo s hišo in živel prav zadovoljno med preprostim kmetijskim ljudmi, oddaljen od mestnega šuma. Midva sva delala izlete v bližnjo okolico, kadar je bilo leno vreme, sicer sem bil pa jaz njegov gost na njegovem domu, ali pa je on prebil po cele popoldneve pri meni v samostanu.

Kar se je Završnika lotila jetika in pred šestnajstimi leti sem pokopal potnega srca svojega dobrega in pravega prijatelja....

Patru Vigiliiju se je utrnula solza pri spominu na dragega tovariša.

Kmalu je nadaljeval:

"Njegova smrt je potrla mene kakor njegovo ženo, kateri je ostala le Albina, ki je bila takrat še eno leto stara.

Ker sem upal, da najdem tolažbo po izgubljenem tovarišu pri njegovi ženi in ljubki hčerki in ker me je tudi Završnica sama vabila, naj pridem družinico delat, sem zahajal tja skoro vsak dan kakor popreje; dokler je bil Završnik še živ. Saj veste: solamen miseris socios habere malorum.

Minilo nam je tako šestnajst let. Jaz sem osivel, Završnici so se pokazali beli lasje na glavi, Albina pa je postala lepa deklica, kakršnje bi zastojl iskal daleč okrog. Razen telesne lepote so jo krasile velike duševne zmognosti. Jaz sem si mnogo prizadel, da bi jo izobrazil, in reči smem, da je bil moj trud obilno poplačan. Albino sem učil našega millega materinega jezika, naučil jo nemščine in deloma tudi francoščine. Seznanil sem jo z najboljšimi italijanskimi pisatelji, katera sva brala v prevodu. Skratka, Albina je toliko, kolikor maelokaleto dekle, ki se šteje med olikame! In kako lahko se je učila! Kot bi poučeval kakega angelja, se mi je zdelo, lko mi je sedela nasproti in poslušala mojo razlago, ki nikaor mi bila tako pedantsko navezana na slovnicokakor dandanes pri večini učiteljev in profesorjev.

Kar sem Albini prinesel knjig iz samostanske knjižnice, jih je brala z mladeniškim navdušenjem in mi povedala vsebino vselej tako natanko, da se nisem mogel načuditi njenemu dobremu spominu.

Tu ste prišli vi. Ko sem vas prvočkrat pred porto zagledal, ste mi bili simpatični. Škoda za fanta, sem si rekel, da je prišel sem; ta obraz ni ustvarjen za samostan.

Postala sva si takoj prijatelja. Kakor sem Albini nosil knjige tako sem vas zalagal z njimi. Kateri je ona brala, ste jih čitali tudi vi. Veseli sem se večkrat, ko sem slišal enako oceno kake knjige od vas in od Albine.

Kako sem vas z njo seznanil, veste dobro. Ta dogodek je ostal meni v britkem spominu, vam pa v lepem, kot se mi zdi.

Da ste bili pozneje čez tri dni z Albino skupaj, sem izvedel, ko se je deklica zagovorila. Čudna misel mi je šinila v glavo: Čemu je prišel? In takrat sem začel nožreti...

Vsak človek mora enkrat v svojem življenju, jaz sem v starosti. Zdaj sem šele spoznal, da ima tudi redovnik srce v prsih, srce, ki more ljubiti. Do takrat sem čutil do Albine samo čisto prijateljsko; ko sem pa uvidel, da čutite vi do nje ljubezen, se je porodila v meni zavist, da bi kdo drugi dekliko rajši imel od mene in zato se je tudi v mojem srcu vzbudila ljubezen do nje. Od dne do dne se mi je staro redovniško srce bolj vnemalo za njo in da človek, ki še ni nikdar ljubil, toliko go-nečnejše in strastnejše ljubi, kolikor starejši je, mislim, da se ne motim, ako to trdim.

Dokler nisem Albini ničesar o svoji ljubezni do nje razodel, je bila vedno prijazna z menoj kot s svojim najboljšim prijateljem. Velikokrat sem se pripravljval, da bi ji povedal, da jo iskreno ljubim, a nikdar nisem imel poguma za to.

Nekoč sem pri Završniku precej pil, da so mi bile misli nekoliko razvnete. Z Albino sva bila sama v sobi. Začnem ji polagoma nagajati, kakor je bila že večkrat moja navada, ujamem jo za roko, z drugo objemem krog pasu, ji zasepečem strastno: "Albina, jaz te ljubim!" ter jo poljubim na lice.

A njem obraz se je zresnil. Obrnila se je proč, izvila se mi iz rok, mrzlo mi odgovarjala na moja drhteča vprašanja, pri mojem odlodu se mi je pa skrila.

Dolje prihodnjije.

Narodnost.

Neki tuje, bližajoč se mestu Milwaukee, zagledavši nekega Irca delajočega na cesti ga vpraša: "Koliko prebivalcev mesto šteje?"

"Oh, okoli štirideset tisoč," bil je odgovor.

"Štirideset tisoč! Gotovo jih mora biti več kot toliko." Ugo-varjal je tuje.

"Wal", rekel je zopet Irec, "bilo bi jih okoli dvesto petin-sedemdeset tisoč, ako bi šteli tudi Nemce."

Dvanajstletna mati. V Grob-Rammingu je porodila neka 12 let stara deklica možko deka. Ov-dovelega dninarja, 59 let starega Ivana Dürnbergerja so kot očeta zaprli.

Tatica. — V Rimu so zaprli na zahtevo francoske policije ele-gantno damo, Nemko Vehr, kate-ra je škodovala neko bogato rodbino za 80.000 frankov.

"ŠKOF — VERNIKOM, LJUB-LJANSKI ŠKANDAL."

Tako se imenuje v Chicagi, v hrvaškem jeziku tiskana brošura, ki smo jo prijeli te dni. Brošura je posnetek slovenske "rdeče" brošure, skrajno nemoralne in pohujšljive vsebine, katero je spisal in izdal tisti "sveti" mož ljubljanski knezoškof Anton Bonaventura Jeglič, izdal v 20. stoletju v "poduk slovenskega naroda". "Ljuta nam majka!" lahko popavljamo tudi mi, ogorčeni sklik hrvaškega prevajatelja.

V brošuri so deloma celi odstavki nesramne škofove pisave, deloma tudi kritika, kritika ostra, toda popolnoma opravičena, ker taka podla in nedostojna pisava se ne more nikdar dovolj kritizirati in pobijati.

Mi do danes še nismo spregovorili o tej nemoralni aferi katoliškega škofa — Slovenca, in tudi nebi; toda prisiljeni smo izreči svojo obsodbo, ker — da si nismo plašljivi in se nam ne tresejo hlače, ko slišimo lajati take in jednake "praktične katoličane", za kakršnje se imenujejo pri Clev. Ameriki, — ježili so se nam lasje, ko smo ta — Hrvat pravi: "Škandal in strup za vsacega do-slojnega človeka". — čitali.

Ljubljanski "Slovenec", glasil-o istega škofa, zagnal je svoje-časno o lažnjivi in zaviti tožbi in razpravi, naperjeni proti g. M. V. Konda, tukaj v Ameriki, radi brošure "Žrtve razmer", — po vsem Slovenskem tak huronski krič, da je odmeval do tu, ter porušil vse klerikalno stavbo, zgrajeno napram g. Kondu: a lo-pov ni imel toliko časnikarske značajnosti, da bi istino poročal tudi potem, ko je bila tožba ov-žena. Dasi brošura "Žrtve raz-mer", s vsebino te ostudne bro-šure, niti najmanj prištevati ne moremo in ne smemo, je vendar vzorna katoliška duhovščina — ala Father Šustersič, Father Krenj, Father Klopčič, Father Podgoršek in Father Krže — vzorni stebri morale, kar rjovela napram naprednjstvu tu v Ame-riki, toda izbrala se ni prave žr-tve, ker le ta stoji danes bolj trd-no, kot je stala kedaj poprej. Imenovani stebri krščanske mo-rale in kolegi ljubljanskega ško-fa, pisatelja nesramne brošure, so se umaknili in skrili v svoje br-loge kot politi kuželi, a da bi o klavernem izidu svojega hosan-skega vpitja v svojih "Union-listih" in pristno krščanskih li-stih, kaj omenili, tega pa ne. Čast in poštenje krasti, to razumejo ti hinavei, toda zadoščenje dati in storjeno krivico popraviti, to ne spada v njih delokrog krščanske ljubezni! O Father Kržetu, bi la-hko lepe stvari napisali, toda da dokažemo, da visoko čenimo — kot "neverniki" — ljubezen do svojega bližnjega, pokrijemo Kr-žetovo afero s plajščim molčeč-nosti. —

Ali, kaj se hoče? Škandal, ka-terega je napravil ljubljanski škof Jeglič in edini med Rims, katoliško duhovščino. Dan na-dan se čitajo škandali, ki se do-gajajo širom sveta; in taki ljud-je si lastujejo nekake predpravi-ce do odgoje in vodstva ljudstva! Klenikalna ljudska odgoja, je prežalostna in gorje nam če bi se po njej ravnali. Pobjo, rop, u-mor, požig, sleparstvo, prešesta-vanje itd. se nikjer ne najde v to-liko meri, kot ravno pri tistih, ki s ponosom povdarjajo, da so ka-toličani, a so v resnici pravi to-lovarji, kojim ni nobena stvar sveta.

Konečno se vprašamo: kaka je razlika med škofom Anton Bonaventura Jegličem z njegovo brošuro, katere vsebina zastruplja vsaki moralni čut, pospešuje živinski nagon ter pohujšuje nežno mladost in pa med žrtvijo farške družali Ferrer-jem? Izvrška dostojne človeške družbe ško-fa Jegliča, opisujejo za "svete-ga" moža, a Ferrerja rešitelja in oznanovaleca svobode bednemu španskemu narodu, tega veljkana pa blatijo, in proglašajo anarhi-stom itd. Fej podla banda! K.

Vsako leto se dogajajo na fran-cosko-belgijski meji na praznik sv. Barbare med rudarji pretepi. Tudi letos so rudarji z noži ob-hajali praznik zaščitnice rudar-stva. Francozi in Belgijci so se pretepli v Lensu in Pas de Calai-su, kjer je mnogo mrtvih ostalo na pretepišču.

NAJBOLJŠI ZDRAVNIK

je tisti, katerega zmožnost in izkušnost v zdravljenju Vam GARANTIRA, da Vas zamore v kratkem času hitro, uspešno in popolnoma ozdraviti.

ŽE VEČ KOT 10 LETNO UREDOVANJE kot glavni zdravnik in ravnatelj na

SLOVENSKEM ZDRAVIŠČU
V NEW YORKU

Vam je dosti jasen dokaz, da je naš slavnj svetovnoznani

Dr. J. E. THOMPSON,

najboljši zdravnik, kateremu je vsaka bolezen dobro poznana in kateri ima popolno izkušnost v zdravljenju vseh bolezni, za to Vam ne bode nikdar žal ako se takoj njemu poverite v zdravljenje, ker le tako zamogli bode v kratkem svoje zaželeno zdravje nazaj dobiti.

NI JE SPOLNE MOŽKE ALI ŽENSKÉ BOLEZNI

katera bi ne bila Dr. J. E. THOMPSONU popolnoma dobro ne poznata in katere bi se on ne upal v najkrajšem času popolnoma ozdraviti. — Dr. J. E. Thompson ima popolno izkušnost v zdravljenju vseh bolezni, ter Vam zamore z njegovo zmožnostjo GARANTIRATI da Vas bode gotovo uspešno ozdravil in ako bolehat naj si bode za katerikoli akutni, ali zastareli notranji ali zunanji bolezni, kakor tudi še tako nevarni in teško ozdravljivi moški ali ženski spolni bolezni. On je na zboru od več stotin zdravnikov dokazal, da lahko bolnika ozdravi, ne da ga osebno pregleda; njemu zadostuje natančni opis bolezni v pismu, akopram je bolnik od njega še tako oddaljen.

Dr. Thompson Vam jamči za hitro in popolno uspešno zdravljenje sledečih bolezni:

Postedice onanije, triper, čanker, sifilis, impotenco, ali nezmožnost do spolnega občenja; polucio, ali gubitek moškega životnega soka; revmatizem. Vse akutne in kronične bolezni želodca, srca, glave, grla, ušes, ledic, pljuč, prs, mehurja; kilo ali bruh, nervoznost; vse živčne bolezni; naduho, katere in prehlad, neuralgijo, zlato žilo; božjast; vodenico, vse spolne bolezni na notranjih ženskih ustrojih; neredno mesečno čiščenje; beli tok; padanje maternice; neplodovitost; — vse kožne bolezni; srbečino, lišaje, hrasle in rane; mazulje na licu; uši na spolnih delih, i. t. d.

Zdravljenje vseh spolnih bolezni ostane strogo tajno.

Zatoraj rojaki: Ne obupajte ako Vas drugi zdravniki niso mogli, ali ne morejo ozdraviti. Bolehate-li od naj si bode katere koli bolezni, ter Vam je zdravniška pomoč neobhodno potrebna, in ako želite da bode v kratkem in popolnoma ozdravili, poverite samo izkušnemu, vestnemu zdravniku svojo bolezen v zdravljenje, radi tega natanko in brez sramu opišite svoje bolezni v materinem jeziku, ter v pismu natanko naznanite kako je bolezen nastopila, koliko časa traja in se razvijala, ter pisma naslavljajte edino le na:

SLOVENSKO ZDRAVIŠČE

Dr. J. E. THOMPSON, 342 W. 27. St. New York

Uradne ure so: Ob delavnikih od 1 do 5 ure pop. V nedeljo in prazn. od 11 ure do 3 popoldan

Pol mesečne obresti zastoj.

V loge prejete med 1 in 15 janu-
arjem se obrestujejo od prvega
naprej
Mi vam pomagamo začeti novo
leto s bančno vlogo.

INDUSTRIAL SAVINGS BANK

2007 Blue Island Ave.

Ob sobotah odprto od 6 do 8 ure večer.

Govori se v polskem in češkem jeziku.

Zimski čas je za učenje

ANGLEŠČINE
brez učitelja

po navodilu:

Slovensko-angleške slovnice,
Slovensko-angleškega tolmača in
Angleško-slovenskega slovarja.

Knjiga v platno vezena stane \$1.00 in je dobiti pri

V. J. KUBELKA,

538 W. 145 St. New York, N. Y.

PIŠITE PO CENIK KNJIG!

Slovensko Narodno Samostojno Društvo

V RAVENSDALE, WASH.

USTANOVLJENO

25. aprila 1908 in inkorporirano dne 24. decembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOHN ARKO,
Ravensdale, Wash.

Tajnik: CIRIL ERMENC,
Box 9, Ravensdale, Wash.

Blagajnik: MIKE FERLICH,
Ravensdale, Wash.

Društvena seja vsako zadno nedeljo v mesecu, ob 9. uri dopoldne v Georgetown pri Frank Markus v prvem nadstropju

Pooblastila in prošnje

na vojsake, sodnijske in vse druge oblasti v sta-
rem kraju izdelujemo po

EDEN DOLAR

in priskrbim potrebna konzularna potrdila.

FRANK PODGORŠEK,

56 Warren St. New York, N. Y.

Rojakom Slovincem naznanjava, da sva odprla

Gostilno "Slovenski Dom"

na

2236 So. Wood ceste

to je med Blue Island ulico in 22.

MLadič & Krampats.

Edward Pauch

gostilničar

663 Blue Island Avenue

CHICAGO.

ED. SIHRA,

izdelovalec finih Havana in do-
mačih smodk. Tudi prodajam vse
vrste tobak na debelo in drobno.

612 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

ODVETNIK PATENTI.

GARL STROVER

1009-140 Washington St. CHICAGO.

TEL. 3989 MAIN

Dobra Unijska Gostilna, kjer se
dobi
mrzel in gorak pri-
zek. : Pod vodstvom

Jos S. Stastny

650 Blue Island Ave.

delika Dvorana za društvene in unijske seje, in
Vruga dvorana za koncerte, ženitve in zabave.

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih
neopojnih pijač.

82-84 Fisk St. Tel. Canal 1405

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.

Ima lepo urejeno dvorano za

zabave in zborovanja

TEL. CANAL 1386

"Austrian Club"

GOSTILNA

JOE LENČ, lastnik

STRINGTON "redmestie Leadville, Colorado

Potniki dobro došli Zastopnik Glas Svobode

GOSTILNA!!!

JOHN DOBNIK

300 Reed St., Milwaukee, Wis

GOSTILNA!!!

SALOON

z lepo urejenim keglščem in sve-
že Schoenhofen pivo priporoča

ANTON MLADIČ,

Slovenska Svobodomisl. Podp. Zveza

Chicago,

Illinois.

Vstanovljena dne 1. septembra 1903.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago.
 MATH GAISHEK, podpredsednik; Nekomis, Ill.
 JOSIP IVANŠEK, tajnik; 1517 S. 43rd Ave., Chicago, Ill.
 M. V. KONDA, zapisnikar; 1518 W. 20th St., Chicago, Ill.
 IVAN KALAN, blagajnik; 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

JOSIP BENKO (predsed.), 11212 Fulton Ave., Pullman, Ill.
 JOS. WERŠČAJ Box 271, Grand Works, Ill.
 LOUIS SKUBIC, 2727 So. 42nd Ct., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

JAKOB ZAJC, (predsednik); Box 44, Winterquarters, Utah.
 ANTON DULLER, 2012 W. 25th St., Chicago, Ill.
 JOS. MATKO, Box 481, Claridge, Pa.

POMOŽNI ODBOR:

A. H. SKUBIC, 2014 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
 IVAN MLADIČ, 2236 Wood St., Chicago, Ill.
 JOS. FRITZ, 11422 Stevenson A., Pullman, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. B. J. DVORSKY, 55 Fisk St., Chicago, Ill.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Jos. Ivanšek, 1517 S. 43rd Ave. Chicago, Ill. Denarne pošiljatve pa na Ivan Kalan, 341 — 6th St. Milwaukee, Wis.

Uradno glasilo je "GLAS SVOBODE".

Seja vsak zadnji četrtek v mesecu.

PRIPOMBA.

Cenjenim društvam S. S. P. Z. v pojasnilo. Gorenji račun je od 1. avg. do 31. dec. 1909, to pa zato, ker od 1. Jan. 1910 se vpisuje v nove knjige, po novim sistemom, kakor to novi zakon države Ill. zahteva.

Društvo št. 14 je izplačalo svojino delegatu \$40.00 dnevnice, in društvo št. 24 pa \$30.00 dnevnic toraj sta imeli toliko kredita na izvanrednih prispevkih. Poroča se nam, da društvo št. 2 namera izvanredne prispevke naenkrat poslati, in kadar tako vkrme, potem izplačamo dnevnic delegatu omenjenega društva.

Iz bilance dne 31. dec. 1909 so še dve (2) smrtnine za izplačati, ker pa listine od dedičev iz stare domovine še niso od c. k. notarja potrjene in nam poslale, vsled tega ni bilo mogoče izplačati, in kadar povolna potrdila prejmemo, izplačamo takoj.

Pravila so tiskana, vendar pa še ne popolnoma gotova; natisniti moramo še incorporacijo, katero, oziroma Charter smo že prejeli S. N. P. Z. nato smo zopet prošnjo odposlali za spremembo imena na S. S. P. Z. in kadar novi Charter prejmemo, potem bodo pravila v par dneh gotova in na društva poslana, kakor že

pismeno poročano, da januarja meseca vse poročeno odpošlemo.

S bratskim pozdravom
 Jos. Ivanšek, tajnik.

Prezgodna starost.

Profesor Hechnikoff, slavnoznani zdravnik, pravi, da mi prehitro postaramo, to je on nas hoče opozoriti, da bi mogli obdržati našo moč in živahnost kalj časa kot jo pa v resnici ohranimo. On je mnenja, da to pride vsled tega ker ne uživamo prave hrane in nam svetujejo da se povrne mo nazaj k naravi. Mi sami smo mnogokrat opominjali naše ljudi, da bolj zmerno živijo. Zopet od druge zanesljive strani slišimo svet, da naj pazimo na tek in ko hitro opazimo kako spremembo, naj rabimo Trimerjevo ameriško zdravilno grenko vino. Isto vedno dobro služi, ker isto nežno stimulira prebavne organe in ob enem daje novo moč. Ker je narejeno iz vina in skrbno izbranih, grenkih zelišč, daje vedno popolno zadovoljnost. Rabite ga v vseh slučajih zgrube apetita in moči in ohranite si živahnost. Rabite ga za slučajne bolezni v želodcu in črevih.

Na prodaj v lekarnah, dobrih gostilnah in pri izdelovalcu Jos. Triner, 1333 — 1339 S. Ashland Ave., Chicago, Illinois.

Neuropin Želodečni Grenčec

je znašel J. B. Scheuer, v nemškem Jasauku na Moravskem. Avstrija v začetku zadnjega stoletja in ga postavil na ameriški trg v letu 1900. Vsakdo priznava, da isti je najboljši želodečni grenčec v eksistenci! Ta grenčec je napravljen iz izbranih zelišč in korenin, vsebujejoč medicinske snovi in je gotovo, zanesljivo zdravilo proti kislini v želodcu, zaprtju, želodečnem krču in grizavi. Priporoča se ga za preganjanje plinov iz drobja. Samo en poskus pokaže dobre lastnosti tega grenčeca.

J. B. SCHEUER CO.,

IZDELOVALEC

158 W. Kinzie St., Chicago, Illinois

GARANTIRAMO DA JE

SLOVANSKA KORONA

zdravilno grenka vinska TONIKA napravljena izključno le iz starega, čistega kalifornijskega vina.

Ista vsebuje najbolj pomagljive snovi za človeški sistem, deluje na črevesa in jetra. Vam da trdno spanje in Vam ponovi Vaš potrt sistem lepše kot katerokoli drugo zdravilo.

Naročila na debelo za te, kakor tudi za žganje, likerje in vina se lahko pošiljajo na

Mohor MLADIČ
 GENERAL AGENT

158 W. Kinzie St.

Chicago, Ill.

Račun Slov. Svobodomisl. Podp. zveze od 1. Avgusta 1909 do 31. Decembra 1909.

Uplačila.

Izplačila.

Dr. št.	Krajina društva	Pristopnine	Assesment	Potni, prestopni, in odstopni listine	Rezerva	Skupaj	Dr. št.	Krajina društva	Dnevnic delegatom	Skupaj	Skupaj v
1	Chicago, Ill.	\$ 2.00	\$ 119.00		101.25	\$ 222.25	1	A. H. Skubie ..	6	\$24.00	\$ 40.00
2	Claridge, Pa.	42.50	404.25			446.75	2	J. Matko	9		387.20
3	De Pul, Ill.	2.00	64.00		23.00	89.00	3				16.00
4	B. Diamond, Wash.	6.00	189.75		137.75	333.50	4	T. Veršnik ...	19	70.00	167.30
5	Darragh, Pa.	45.00	246.25		142.00	433.25	5	F. Renk	8	32.00	417.35
6	Winterquarter, Utah	9.00	238.00		165.50	412.50	6	Jak Zajec ...	15	60.00	78.30
7	Arona, Pa.	30.00	133.50		91.25	254.75	7	V. Mažgon ...	8	32.00	132.60
8	Me Guire, Colo.	41.00	93.00	50	85.55	220.05	8	A. Lach	13	52.00	143.75
9	Leadville, Colo.	6.00	209.00	50	118.60	334.10	9	Jos. Lanich ..	11	44.00	214.35
10	Moon Run, Pa.	6.00	97.75		77.00	180.75	10	F. Arhar	6 1/2	26.00	64.90
11	Stamnton, Ill.	10.00	51.00	50	24.00	85.50	11	M. Gaishek ..	8	32.00	67.45
12	Cumbarland, Wyo.	18.00	72.50		67.75	158.25	12				8.00
13	Witt, Ill.	12.00	72.00		53.00	137.00	13				18.30
14	Yale, Kans.	10.75	228.00		130.50	369.25	14	Jos. Cvetkovič	10		89.25
15	Granville, Ill.	4.00	99.00		73.15	176.15	15	Jak Cesar ...	6	24.00	50.30
16	Clinton, Ind.	2.00	147.00	50	116.75	266.25	16	F. Mrak	7	28.00	106.65
17	Aurora, Minn.	4.00	94.50		56.25	154.75	17				17
18	Girard, O.	4.50	107.00	25	70.75	182.50	18				21.75
19	So. Chicago, Ill.	2.00	50.50		14.00	66.50	19	Jos. Benko ...	6	24.00	24.00
20	Cleveland, O.	4.50	52.00		20.00	77.00	20				12
21	Naylor, Mo.		66.25	75	51.00	118.00	21	A. Duller	8	32.00	32.00
22	Indianapolis, Ind.	6.00	63.00		7.00	76.00	22				17
23	L. Furnace, Pa.	2.00	14.00		3.75	19.75	23				11
24	Milwaukee, Wis.	8.00	75.00		6.75	89.75	24	F. Kalan	7 1/2		13
25	Reading, Pa.		46.00		33.75	79.75	25	F. Košmerl ..	8	32.00	32.00
26	Collinwood, O.	4.00	50.00		19.00	73.00					11
27	Forest City, Pa.	31.75	59.00	80	48.50	140.05					24
28	Madison, Ill.	13.00	59.00		39.50	111.50					12
29	Taylor, Wash.	28.00	70.00		38.50	136.50					14
30	Bishop, Pa.	40.00	66.00			106.00					19
31	Farmington, W. Va.	48.00	93.50	175	41.75	185.00					22
32	Wenona, Ill.	38.00	50.00		11.25	99.25					19
33	Livingston, Ill.	26.00	26.00			52.00					13
34	Oregon Coty, Oreg.	24.00	22.50		13.50	60.00					18
35	Crawford, Kans.	38.00	56.00		13.50	107.50					19
36	Springfield, Ill.	24.00	27.00		16.25	67.25					14
37	Blackburn, Pa.	30.00	41.00		22.75	93.75					18
38	Jenny Lind, Ark.	40.00	52.00		16.00	108.00					17
39	Agular, Colo.	20.00				20.00					12
40	Salida, Colo.	38.00	38.00	350		79.50					19
		\$720.00	\$3742.25	905	\$1951.30	\$6422.60				\$512.00	\$2111.45

Smrtna podpora izplačena glasom pravil..... 500.00 za Mihaelom Maradin et. 611. bivši čl. društva št. 28.

SKUPNO OD 1. AUG., 1909 DO 31. DECEMBRA 1909.

PREJEMKI:

Bilanca August 7., 1909	\$ 708.45
Pristopnine	720.00
Assesment	3742.25
Potne, prestop, ter odstopne listine	9.05
Izvanredni prispevki (Rezerva)	1951.30
Vrne ne bolniške podpore od društva št. 2.	16.00
od društva št. 5.	5.75
	\$7152.80
Bilanca dne 31. decembra, 1909 blagajnika	\$3152.22
Kakor zgoraj na banki v Chicagi	250.00
Ročna blagajna tajnika dne 31. decembra	250.00
iz \$25.00 ročne blagajne	1.70
	\$3653.92

Gotovina dne 31. decembra, 1909

Spodaj podpisani smo knjige in račune pregledali, ter našli v popolnem redu,

Glavni odbor: Anton Mladič, l. r., predsednik; Josip Ivanšek, l. r., tajnik; Ivan Kalan, l. r., blagajnik.

Nadzorni odbor: Josip Benko, l. r., predsednik; Josip Verščaj, l. r.; Louis Skubie, l. r.

IZDATKI:

Izplačana smrtnina	\$ 500.00
bolniška podpora	1599.45
Vrh. Zdravniku	30.10
glasilo	45.85
tiskovine	249.25
poročila (Bond)	10.50
dnevnic	46.85
dar sirotam v Cherry, Ill.	10.00
plačila uradnikom	132.25
poština, Express ter vožnja	65.23
knjige blag. in zapisnik	3.15
Na račun Odvetniku incorporacije	175.00
Sestava in prestava pravil na Angleščino	75.00
Ročna blag. tajnika za nabavo potrebe zvezi ter društ.	250.00
Razni stroški	4.95
Ročna blagajna uradnikom	25.00
Uplačila vrnena društvu št. 12	4.00
društvu št. 30	3.00
društvu št. 38	9.00
Na banki v Chicagi	250.00
Dnevnic delegatom	512.00

Skupni izdatki do 31. decembra, 1909..... \$4000.58

W. SZYMANSKI

TRGOVEC S RAZNOVRSTNIM
 POHISTVOM

624-628 Blue Island Avenue, Chicago

TELEFON CANAL 955

Moja trgovina pohištva je ena največjih na južno-zapadni strani mesta, kdorkoli pri meni kupi, jamčim da bo zadovoljen kot je bil vsak kdor je že pri meni kupil v zadnjih 22 letih od kar sem v tej trgovini in na istem prostoru.

Pijte najboljše pivo

Edelweiss

Peter Schoenhoffen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9

CHICAGO ILL.

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)
WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co.,
1518 W. 20th St. Chicago, Illinois.

Subscription \$2.00 per year.
Advertisements on agreement

Prvi svobodni miselnik list za slovenski
narod v Ameriki.

"GLAS SVOBODE" IZHAJA VSAKI PETEK
in velja

ZA AMERIKO:
Za celo leto.....\$2.00
za pol leta.....\$1.00

ZA EVROPO:
Za celo leto.....\$2.50
za pol leta.....\$1.25

NASLOV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE

GLAS SVOBODE CO.
1518 WEST 20TH ST., CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike
da nam natančno naznajo poleg NOVEGA tudi
STARI naslov.

DELAVCI! ČITATELJI!

Da je ameriško državljanstvo silno važno in za vsacega koristno, to nam dan na dan dokazujejo sto in stoteri slučaj, kateri se dogajajo, a jih vsaki ne opazi in tudi opaziti ne more. Na kratko rečeno: Kdor misli več kot pet let v Ameriki, oziroma v Zdr. državah bivaliti, tisti naj skrbi da ameriški državljan postane.

Potem naj bi vsaki delavec Unije stopil. Unije so koristne naprave, kajti moč leži v zvezi, v edinstvu. Kar eden ne more storiti, storita dva lahko in kar jih sto tisoč ne doseže, tisto doseže milijon.

Nadalje je potreba, da se društva smujejo, seveda na zdravi in pametni podlagi. V zdravim združenju se rodi zdrav napredek, in s previdnim napredkom se pride do cilja, do zmage. Več društev spojenih v celoti, tvorijo Jednoto, to je: Unijo, kar pomeni toliko kot član, postavodaje in del krmila, kateri odločuje o osodi države in državljanov.

Se ve: član postavodaje! To je za marsikatero nekaj novega; a je vendar tako; samo da bi Jednote — Unije svoje pravice pošteno uporabljale, to je v prilog delavstva! (O tem bomo drugokrat obširneje pisali.)

Rekli smo, da društva se naj na zdravi podlagi ustanavljajo; to se mora tako razumeti, da člani društva morajo složno in edinstveno delovati in v prospeh svojega društva in v prospeh celote. Da je to mogoče, se mora previdno postopati pri sprejemu članov, da se patentirani zdrabbarji ne vtihotapijo. Eden sam tak mamelek ne škoduje samo napredku in razvoju, marveč okuži vso organizacijo, da končno še tisti, ki so vneti bili za koristno delovanje, veselje izgubijo.

Tedaj previdnost!

Takisto se mora paziti, da se ne urinejo in vtihotapijo "zagrizeni" klerikale, kajti ko hitro leti ljudje na gorčim čepu, rujejo da premoč v društvu v roke dobe, in potem z bogom vsaki napredek! Kajoni se mogoče šopirijo, toda glava je prazna, ali pa s slamo natlačena. Da bi kdo od take Unije kaj koristnega za splošno delavstvo pričakoval, tisti se grozno moti, kajti dočkal ne bo družega, kot — bedo in gorje.

Konečno je potrebno, dobro čtivo, to je knjige in časopise. S tem pa ni rečeno, da je dovolj če se čita, marveč kar se čita potreba je tudi premisliti vsebino čtiva. Mi čisto opazimo, da je nekaj takih čitateljev "Glas Svobode" ki čitajo naj priprostejše stvari, a ne razumejo ali pa nočejo razumeti, kaj poročamo. To je velika napaka, in vsakim čitatelju toplo priporočamo, da naj tudi premisljuje o tem kar čita, da si um ostri ter se na ta način pripravi, da zamore samostojno misliti in samostojno soditi, kaj je prav in kaj je napak.

Vsakateri se moti, ako misli z glavo zid prodreti, in takisto se moti če misli da en sam vse ve in zna. Kaj pa še! Še niti vsi skupaj, kolikor nas je na svetu vsega ne vemo in vsega ne znamo, toliko manj pa da bi en sam vse vedel in vse znal. Takih nadutjev se je treba varovati; oni škodujejo človeški družbi in posamezniku. Taki ljudje — in takih je veliko — ki si veliko domišljujejo so navadno prave duševne reve. Njih namen je edini ta, da bi se popularnega naredili in potem iz te popularnosti sebi kori-

sti kovali. Sebi koristi pridobiti, pa zopet ni nič drugega, kot svoji sobratu oškodovati. Izkoriščati po nadutosti se pusti pa samo tak, ki je na duhu omejen. Tedaj smo prišli do našega priporočila, ko smo rekli: Čitajte dobre knjige in časopise, ter premisljujte o tem kar ste čitali, da si ostrite um, da zamorate samostojno misliti in da zamorate samostojno razločiti kaj je dobro in kaj je slabo, ter kaj vam koristi in kaj vam ima škodovati.

Za boga, kako hoče kdo napredovati, če samostojno misliti ne zna, še manj pa, da bi sam sebi k napredku si pomagal in da molčimo o tem, da bi drugemu pomagali? Ne, to ne gre, to ni mogoče! Izobrazba in nesebičnost je prvi pogoj za napredek, zmago in svobodo! To si naj vsakateri zapomni.

Mi opazujemo že leta tukajšno razmerje in delavski položaj ter prišli smo do zaključka da vse hiti in črvi navzdol, dan za dnem se delavski položaj slabša in moramo pribiti, da Amerika še sedaj daleč za drugim kulturnim deželam stoji.

Kje je vzrok temu?

Prvi vzrok leži v skrajno pokvarjeni postavodaji. V svet se trobi, da je Amerika republika — ljudje vlada; toda ni je na svetu dežele ne države, da bi ljudstvo tako malo pri vladanju govorilo imelo, kot baš tu v proslavljeni "svobodni" Ameriki. Skrajno zabit mora biti vsak, kdor ne vidi, da tukaj vlada vsemagogočni "dolar" in pa — ljudska neumnost, samo da "dolar" ima velikanško predpravo. Dolar izvoli predsednika, dolar izvoli poslanec — izvršitelje "ljudske volje" — da bi jih veter odnesel — dolar izvoli župana in dolar izvoli vse, kar ima veliki žep za ljudski "nikel". Z eno besedo: dolar je vladar! Po milosti in mogočnosti "dolarja" izvoleni predsednik pa nima časa, da bi se s resničnim vladanju glavo ubijal; kaj še! Za to imenjuje predsednik neko vrsto sodnike, ki se jim pravi: zvezne sodnike — in leti so pravi vladarji. Oni masne plače vlečejo in da vsaj nekaj za masno plačo store, streljajo čisto velikanške — kozle. To nismo samo enkrat vidli. Toda, pustimo to, kajti tako mora biti, drugače bi Amerika nekoliko boljša bila.

Postavodaja je od muh! Ameriška postavodaja se od ome v Avstriji; le v toliko loči: ko tu "dolar" postave dela, a v Avstriji pa vsled tolovajkega klerikalizma — nihče! V "Beli hiši" v Washingtonu se vsako leto na "tone" novih zakonov sklene, a vsi ti zakoni niso za maso ljudstva, pisikavega oreha vredni, pač pa v kvar in škodo.

Tu v Čikagi je 800 odvetnikov v eni zvezi. Ta odvetniška zveza ima v novi sodni palači v najvišjim nadstropju vse prostore brezplačno, kjer ima Zveza svojo biblioteko zakonov. In kaj bi kdo

rekel, koliko je teh knjig? 35.000 knjig je tam vzgoraj in veliko teh knjig ima po 2 do 3000 strani! Postava vrh postave in še in še; vedno se postave kujejo v prilog kapitala in v zasluženje delavstva — proletarijata! Pride še.

POMNOŽENJE FARM.

Združene države so še vedno ena kolonialna dežela v velikim slogu. V zadnjih desetletjih je povprečno 600.000 farm na vsakih deset let nastalo, in po preiskavi "American Agriculturist" v Chicagi v minulih desetih letih celo približno en milijon. To zadnje ni kar tako nemogoče, kajti nastoje smer cen poljedelskih pridelkov od leta 1898 je morala privlačnost na deželo kot posledico imeti. Seveda v nekaterih krajih, posebej na Vzhodu, je bil močnejši odhod v mesta, komur je bila posledica, da se je število poljedelskega ljudstva zmanjšalo. Toda to ne zadene velika središča kmetijstva na Zapadu in na Jugu.

Tako poljedelsko krizo, kakor je v sredi 90tih let v Zdr. državah vladala, je skoraj ne bo več. Takrat je bila v resnici nadprodukcija v mnogih poljskih pridelkih in cene so bile uničujoče padele; kar se pa je od tedaj znatno izpremenilo. Produkcija poljedstva ni korakala s potrebščino in od ted visoke cene. Deloma se za more manjša produkcija pristi vati kombinaciji farmarjev, kar se z ozirom na njih veliko število, popred ni niti mislilo. Ali vsaj v bombazevini in v tobaku so farmarji zmagali, kar je očito.

Sedaj vtegne biti približno sedem milijon farm v Zdr. državah. Pri tem niso zemlje pod 10 akrov vštete, vsaj v zveznim štetju se na njih ozir ne jemlje, čeprav ta ki "loti" mnogokrat večji vrednost vsebujejo, kot velika farma v drugih krajih. Navadna velika farma v Zdr. državah je vsled Homestead zakona na 160 akrov postavljena. Ker so na Vzhodu farme povprečno manjše, tako znaša njih povprečna velikost v celi deželi okoli 138 akrov. Na povečanje farm na Vzhodu, neozirajoč na neposredna sosedna mesta, se že 20 let dela.

Takozvane Bonanza-farme na Zapadu in v Californiji, v katerih se je pred pol generacije pričel četek jednake koncentracije opazila, kakor se v industriji nahaja, se niso razširila, temveč zginejajo. Roparsko gospodarstvo jih je uničilo. Veliki živinski pašniki delijo njih osodo; v koliko je svet za obdelovanje sposoben, ker način živorenje, kakor se v Texasu in na daljnim Zapadu vrši, se izplača samo na zelo ceni zemlji. Ko kmalu je aker \$10.00 vreden, se več ne izplača reja mršave govedi z veliko kostmi in malo mesom.

Na Jugu se še vedno in se še

dolgo časa bo vršila razdeljitev velikih plantaž. To leži v tem, ker se še niso iznašli sposobni stroji za trgateg bombaza. Ko je tam še vladalo suženjstvo, se je moralo dovolj sužnjevo imeti, da je bilo spravljenje pavole zajamčeno. Sedaj, ko morajo posestniki mezo, akoravno je silno nizka, plačevati, mimajo več ljudi skozi celo leto, kot jih neobhodno potrebujejo, in potem manjka. "rok" za spravljanje. Zaradi tega rajši svoja zemljiča dajo kosoma za ogromne svote in pod prav suženjskim pogoji v najem, in črnokozec da najemu prednost, ker je svobodnejši kot v službi. Od tod naraščaj najemnega sistema na Jugu. Na Zapadu pak, kjer imajo farmarji politično moč v rokah, ne pustijo najemni način kviško. Poiskus kapitalistov iz Illinoisa in Kansasa, svet v obširnih kosih nakupiti in potem v najem oddati, se je izjalovil.

Računati se mora tedaj z dejstvom, da, ne glede na Jug, farme 160 akrov navadno merilo dobiti morajo in da samostojni farmarji stalni družabni in toraj politični faktorji postanejo. S tem močnim in naraščajočim srednjim razredom bo ameriško delavsko gibanje moralo dokaj računati. Na političnem polju ni proti njim v velikim številu držav in v kongresu takisto, kaj koristnega doseči. Tem nasproti bodo v nekkih državah po industrijskim delavstvu v manjšino postavljene, kar se je v večjih državah na Vzhodu že zgodilo.

S tem se bo dalo tej deželi neko novo politično ozvezdje, kateri jednakost stari svet nima. — Brezpotrebno bi bilo o bodočnosti obširneje razmotrivati. Pred vsem se gre za politično organiziranje meznega delavstva, in drugo se bo našlo. Toda najvažnejše dejstvo je v očeh obdržati, da število farmarjev v tej deželi še vedno narašča in očitno se naraščalo bo, in da delavstvo tako važen družabni in političen faktor ne more prezirati, brez da bi slabe posledice občutilo.

Korea.

Seoul, 22. dec. Premir Yi, vodja koreanskega kabineta, bil je ob 10. uri dopoldne od Koreance Yie Chamm Yong zaboden in težko ranjen. Storilec je mlad kristijan, koji je bil veliko let v Ameriki. Ministr se je po cesti pešal, ko ga je napadalec z dolgim kuhinjskim nožem napal in ga trikrat zabodel. Na to je usmrtil moža, kateri je voz premirja vlekel. 20letnega storilca so zaprli, a ministra v bolnišnico prenesli. Dejanje se smatra za politično spletkarijo. Yi je baje anti-japonsko vplival v Koreji, a vzle temu veliko spoštovanje vžival pri Marqui Ito. Veljal je za poštenega in značajnega domoljuba.

Glas Svobode stane \$2.00 na leto.

COLLIN'S NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

Ustanovljen 1897.

Dr. E. C. COLLINS
svetovno znani medicinski profesor ustanovitelj slavne "Collins N. Y. Medical Institute" in pisatelj prekoristne zdravilne knjige "Človek, njegovo življenje in zdravje".

BERITE DOKAZ RESNICE!
Veleocenjeni gospod zdravnik!
Usojam se vam naznaniti, da sem sedaj hvala Bogu popolnoma zdrav ter ne triv več na ZELAVDOU IN TELESNEL SLABOSTI, od moje prejšnje težke bolezni nimam več niti najmanjšega znamenja. Moja najuljudnejša hvala in od Boga plača kar nisem nikdar mislil, da bi zmoget v tako kratkem času popolnoma ozdraviti. Istotako se moja žena in hčerka po uporabi Vaših zdravil popolnoma zdrave počutite. Moja dolžnost je, Vas vsakemu bolniku najtopleje priporočati. Vaš najhvaležnejši
JOSIP KISLAN, Box 8, Tremely, Grasselli, N. J.

Gospa Kislan, katere je bila zelo bolna in slabotna žena, je sedaj popolnoma zdrava in mrti čvrstih in zdravih otrok.

Na tisoče takih in enakih zahvalnih pis in se nahaja v Collins New York Medical Institute. Kdor se poveri v zdravljenje tega zavoda sme biti siguran, da se nahaja v rokah izkušnega zdravnika. Dobra zdravila so najgotoveje se izpolnijo v vsaki, tudi najstarejši bolezni kar po njih vsak bolnik v naj krajšem času dobro ozdravi. Pri tem ali pišite v materinem slovenskem jeziku na **THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE**
140 West 34th Street, New York, N. Y.
Dr. S. E. Hyndman, vrhovni ravnatelj.

GLAS SVOBODE CO.

1518 West 20th St. Chicago, Ill.

OBVESTILO!

Vsem društvu, obrtnikom, trgovcem, gostilničarjem, kakor tudi posameznikom se priporočamo za nabavljenje

Vsakovrstnih Tiskovin

kot: Zavitke in papirje za firmo, za zasebnike in urade, račune in vse v to stroko spadajoče tiskovine. Priskrbimo tudi

društvena pravila in prevode

iz tujih jezikov na slovenski jezik in obratno. Naročnikom lista

"Glas Svobode"

dajemo vsa tozadevna pojasnila zastoj, samo poštno znamko za 2c se naj priloži za odgovor.

ALI SE BRIJETE DOMA? Tukaj vam ponujamo brijsvoje namenu, in ki navadno prodaja za \$4.00 in više. Ta ponudba, kakor pričakujemo bo prinesla stotine novih odjemalcev naših britev na katerih se čita ime: Jos. Kral in katerih se je prodalo že tisočev v 33 letih, t. j. od l. 1876. Mi samo poskušali dobili boljše britve pa prišli smo do prepričanja, da ravno te naše britve imajo najboljšo lastnost. Vse naše britve so popolno jamčene in jih z veseljem zamenjamo v vsakem event slučaju. Se celo britve ne morejo rudi sode o britvi dokler je ne poskušajo, toda mi damo garancijo z vsako britvijo v ceni od \$2.00 ali več. **CENA \$2.00.** Pošiljate izven mesta se sprejmejo. Brusi mo britve za 25c od komada. Delo jamčeno. Za naročnine izvan Chicaga pošljite še 5c posebej za poštino.

ZALOGA POHIŠTVA.

Tel. Canal 728

Ustanovljeno leta 1875.

JOS. KRAL

417-419-421-423 W. 18th St., Chicago, Ill.

Irgovina s novodobnim obuvalmo

Vstanovljena leta 1883

Velika zaloga obuval najnovejše kakovosti po zmerno niskih cenah.

JOHN KLOFAT

631 Blue Island Ave., Chicago.

Druga vrata od Kasparjeve Banke

M. KARA

1919 So. HALSTED ST.

cor. 19. Place.

Vam je na razpologo pokazati svojo najboljšo zalogo

zimске in spomladne obuče.

VELIKANSKI DOBIČEK ZA 2c

ako pišete po cenik. Pravo grenko vino, kranjski brinjevec, tropinovino in novi "Sporty Gin", prodajam skoro polovico ceneje. — A Horwat, Joliet, Ill.

CENJENI NAROČNIKI!

Prosimo, da vsi, ki so še za najzaj list na dolgu, zaostalo naročnino nemudoma poravnajo, da pridejo knjige v red. — Ob enem pa prosimo, da vsakteri poravna naročnino tudi zanaprej!

Celoletna naročnina na "Glas Svobode" je \$2.00 (dva tolarja).

IMPORTIRAN TOBAK, prodajam cigare in cigarete, raznevrste pipe ter izdelujem in popravljam dežnike in pipe.

J. VOKOUN, 559 W. 18. St.

Hoerber pivo. Prost prigrizek

SLOVENSKA GOSTILNA

MARTIN NEMANICH

LASTNIK

Phone: 22nd St. & Lincoln

Canal 80 blizu slovenske cerkve

17 JEWELLED RAILROAD WATCH

Patentiran navijalnik, za moške ali žene, s 17k **SOLID GOLD** filled z lepo okrašenim dvojnimi pokrovom, derži vedno korektni čas, primerne dedel vsem na železnicih, **JAMČENA ZA 20 let.** Za prihodnjih 60 dni pošljemo to uro na vsak naslov po C. O. D. za \$5.75 in vozne troške, na pregled, in ako ni, kot se tu reprezentira NE plačati NITI EN CENT. Pomislite pa, da lahko domačega zlatarja. Posebno dobro 14k pozlačeno veržico in nizvezek darujemo z vsako uro.

EXCELSIOR WATCH CO

505 ATHENÆUM B'LD'G, Chicago

Slovensko-angleška slovnica, slovensko angleški tolmač in angleško-slovenski slovar za \$1.00 pri V. J. Kubelka, 538 W. 145th St., New York, N. Y.

Slovensko Delavsko Podporno in Penzijsko Društvo

Ustanov.

21. nov. 1909

DARRAGH, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSEDNIK: Jos. Hauptman, Darragh, Pa. Box 140.

PODPREDSEDNIK: Ivan Sever, Adamsburg, Pa. Box 51.

TAJNIK: Fran Plazzotta, Madison, Pa. Box 23.

ZAPISNIKAR: Ivan Flere, Adamsburg, Pa. Box 122.

BLAGAJNIK: Jos. Klaužar, Adamsburg, Pa. Box 88.

NADZORNIKI:

ANTON KLANČAR, Arona, Pa. Box 144. Predsednik.

JAKOB ŠETINA, Adamsburg, Pa. Box 108.

BLAŽ ČELIK, Adamsburg, Pa. Box 23.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. GEORGE BOEHM, Arona, Pa.

POBOŽNA KATARINA.

Greh bi imel, pa še prav velik greh, pravim, kdor bi se drznil trdit, da Katarina, devica petdesetih let, ni zares angelsko pobožna duša.

Bila je dekla in obenem gospodinja staremu, pol gluhega pol slepega kajžarju in vdoven Marku. Vsako jutro je peljala mleko v Ljubljano. Mlekarnice so sicer na glas, da so precej poredne, toda pri Katarini je bila izjema. Z eno roko je držala za voziček, v drugi pa rožni venec in molila. Da je šla v Ljubljano tako zgodaj, da je ušla še maso — to se zamo ob sebi razume.

Govorila je rada, a le o pobožnih stvareh. Vse je vedela, kdaj bo na pričo ali tam kaka nova maša, kje bo drugi mesec birm, v kateri cerkvi se bodo delili odpuščila.

Sveto jezo pa je izlivala nad o-nimi, ki so se ji zdeli premalo pobožni. Da, pred nekim dekletom, ki je bila tako hudobna, da se je nkoč v gostilni parkrat veselo zavrtela, je še celo pljunila. Kdor pa je našel milost v njenih očeh — a teh je bilo malo — ga je pozdravila s koščanskim pozdravom: "Hvaljen boji Jezus Kristus!"

O, Katarina je bila pobožna, zares pobožna duša.

Žal, da jo je izpriena mladina vse premalo cenila. Mnogi so se ji rogali v obraz, delali vsakovrstne opazke o njenem posinjlem nosu ter govorili, da Katarina včasih še celo zadisi malo po žganju.

Oj ti hudobni svet!

Marko pa jo je imel rad, ter ji bil hvaležen za vse. Prav bojim se, da Katarino — dejal je včasih proti svojem sosedu, ako bi me zapustila ona, kaj naj počnem o-nemogel starec? Kje naj iščem potem kaknega zanesljivega človeka, ko je danes tako malo poštenjakov na svetu? O Katarini pa vsaj vem, da ja poštena, boga-bojda in vsega že vajena, zato se vsaj brez skrbi na njo zanesem.

Nekega večera, ko je ravno Katarina kuhala večerjo, je vstopil v kuhinjo Marko ter ji jel pravit:

"Včeraj me je vprašal sosed Mrak, če bi mu prodal par zakljev krompirja in nekaj ovsa. O-ljubil sem mu ter šel danes v klet gledat, kje bi začel krompir nabirati. Toda — kar ustrašil sem se. Saj je bila vendar polna klet krompirja pred par meseci, a sedaj ga je notri komaj še polovica. Potem sem pa pogledal še v žitno shrambo in zd mi, da se je tudi žito čudovito hitro posedlo. Joj Katarina, kaj je vendar temu vzrok?"

"Oj ti ljubi naš odrešenik," je vzkliknila Katarina in sklenila roki. — "Čudno se ti zdi, kaj ne?" — "O Marko, saj pravim, vi moški še ne veste, koliko se porabi. Glej, krompir jemo vsak dan, za pravišče ga skuham vsak dan, pa še kravam ga večkrat po nekoliko narezam, da bolje pomolzejo; z žitom pa je ravno tako. Vsakih štirinajst dni je treba v mlin peljati, poleg tega moram na tudi ljubim putkam kaj dati. Brez jedi ne morejo živeti."

"Vse je res, kar praviš, ljuba Katarina," je pripomnil Marko. "Toda toliko se pa vendar le ni

porabilo od vsega. Veš, jaz nekaj drugega mislim."

"Za boga križanega, kaj pa misliš, Marko? La kar brž povej," je hitela Katarina vsa preplašena.

"Veš, Katarina, jaz mislim, da hodi k nam nekdo — krast. Ne vem sicer kdo, toda, to pa vem, da je dovolj malovrednih ljudi v vasi, katerim so naše shrambe dobro znane. In če kdo gre na to, že dobi ugodno priliko. Zato bo najboljša, da odslej klet in shrambo vse bolj skrbno zaklepava."

"Sveta Mati božja, prav praviš, Marko, prav. Zaklepati bo treba, skrbno zaklepati. Vse to je mogoče pri naših sosedih. Zlasi tu pri našem najbližjem sosedu nimajo nobene vere. Ako pa ni vere, tudi drugača dobrega ne more biti nič pri njih. Misliš, da se jim kaj zdi greh krasti? O vi vsi izvoljeni svetniki božji, o ti ljubli bog, zakaj si tako dober, da to odpustiš? Zakaj ga ne u-dariš?"

"Zakaj ne okamni takoj tam na mestu, kjer krade?"

Po teh besedah je vzdignila Katarina roke in oči kvišku ter stala kakor zamaknjena, dokler jo ni šumenje v peči opomnilo, da je močnik vskipel.

Marko pa jo je gledal s svetim strahom. "Oh, zakaj niso vsi ljudje tako dobri in poštene," si je mislil.

Drugi dan, ko sta se ravno pri živini mudila, je stopil v hlev sosed Mrak z zaklji pod pazduho ter rekel: "No, ravno prav, da sta doma. Bomo pa kar hitro vreče napolnili. Kaj ne, Marko, oves mi boš tudi dal?"

"Sosed moj, oprosti," je rekel žalostno Marko, "prav nič ti ne morem prodati."

"Kako da ne?"

"Zato, ker nimam!"

"Oj, pojdi, pojdi, saj si mi o-ljubil. In pa praviš, da nimaš. Če bi ne imel, bi ne dajal Katarini, da bi v Ljubljano vozila enkrat krompir, enkrat pšenico, enkrat pa kaj drugega."

Pri teh zadnjih besedah nič hudo slutčnega sosed, je pobledele Katarina kot zid. A le za hip, potem pa se je bliskoma zakadila proti njemu, da se ves prestrašen daleč odskočil.

"Ti zlo... oj ti Kristus križani, ti lažjivec peklenski, ti grešna duša, prav satan govori iz tebe, obseden si, da prideš motat poštene ljudi in jih skušat. Marko, beži!"

Tako je tulila vseprek in vlekla Marka za sboj. Marko pa je stal kakor okamenel in široko zija. Sosed pa, ki se je ta čas zopet zavedel, je dejal mirno:

"Katarina, ne bo nič s tvojimi ceremonijami. Moja dekle, ki tu di v Ljubljano vozi mleko, mi je pravila, ker te ja videla, kaj si vse odvažala. Saj ravno ona mi je nasvetovala k vam. Ni pa vedela, kakor tudi jaz ne, da dela to Katarina brez gospodarjeve vednosti. Ha, ha, ha, Marko, vsaj veš sedaj, kako izvrstno dekle imaš."

Vnovič se je zaničljivo zasmel nato pa je hitro odšel.

Kako sta se potem Marko in Katarina med seboj porazgovorila in pobotala, nam ni znano. Vemo pa, da sosed Mrak ni molčal kajti malo dni pozneje vedela je že vsa vas o tem dogodku. Zvezda Katarine slava je bledele bolj in bolj. Poredneži so jo dra-

žili z vsakojakimi osoljenimi dov-tipi. Katarina pa se je jezila in klicala vse svetnike na pomoč.

Mogoče, da ji je jeza in žalost toliko škodovala, mogoče je pa tudi, da se je tako močno prehladila, resnica je, da je prišla Katarina nekoč zelo bolna iz Ljubljane. Demov prišedša se je zakopala takoj v postelj ter stokaia proti Marku:

"Oj, Marko, ti ne veš, kako me mrazi. Pa kako neusmiljeno me boče tu-le pod rebri, Marko, stopi gori na izbo, poišči nekaj kamelie, lipovega cvetja in šentjanževih rož. Potem pa vse skupaj v ponvi skuhaj in odlij. Morda me tak čaj nekoliko ogreje in pozdravi!"

Marko je ubogal. V eni uri je bil čaj gotov. Katarina je hlastno pila, kajti žejalo jo je neprestano. Minuli so trije dnevi, a Katarini se ni hotelo obrniti na bolje. Postajala je vedno slabša.

"Marko," je vzdignila s slabim glasom — "nocoj mi je tako čudno. Želela bi, da greš po gospoda!"

In Marko je šel.

Pol ure kasneje se je že glasil zvonček proti Markovi hiši.

Precej dolgo se je pomudil župnik pri njej, a končno vendarle opravil vse potrebno za dolgo pot.

V jutro naslednjega dne pa so zvonovi v farni cerkvi milotožno oznanjali, da je potošla Katarini nit življenja.

Ta novica je vaščane precej iznenadila. Zmolili so glasno po stari navadi zanjo par očenašev ter mžibali: "Kaj ji je vendar bilo, da jo je tako hitro vzelo?"

"Plučnico je imela, tisto hudo plučnico. Nič drugega ni bilo."

"Morda je pa še notranji pri-sad pritiskal, zato je bilo tako hitro po njej!"

"Bog ji daj večni mir in pokoj!"

Drugi dan so odnesli Katarino tja proti farni cerkvi...

Na večer istega dne, ko so pokladali rajnico v "jamico tiho", je prejel Marko dvoje terjatev iz Ljubljane. Ena je bila od nekega trgovca. Našel je, koliko je Katarina vzela pri njem kave, sladkorja in drugih potrebščin, ne da bi plačala. On ji je rad dajal na upanje, ker je trdila, da bo vse plačal Marko.

Drugo pismo pa je bilo poslano iz neke žganjarne, kamor se je hodila rajna Katarina v "življenje dne" okrepčavat.

Ubogi Marko je kar odrevenel, ter se prijel za glavo. Sešteval je in sešteval, ter končno s težavo sešel, da znaša obojni dolg še nekaj čez sto kron.

"Niti vinarja ne plačam" — je zavikal nesrečni stavec. Dovolj je, da sem plačal ves pogreb iz svojega. Zakaj bi plačeval? Za vse, kar je trebalo pri hiši, dal sem ji vedno potrebn denar. Dva-krat ne bom plačal! Zakaj ji je pa dajal brez denarja. Sam naj gleda. In pa v žganjarni — torej je bilo vendar res, kar so mi pripovedovali ljudje. O ti nesrečna ženska, bog ti daj mir v zemlji!"

In pomilovanja vredni mož si je pokrtil z rokami obraz.

Teden pozneje pa je bilo brati v nekem pobožnem listu:

"Pretekli teden je umrla v K... Katarina P. Bila je zelo blaga in pobožna duša, ter skozi vse svoje življenje zgled dobre kristjanke. Kako je bila vneta za čast božjo, je razvidno najbolj iz tega, da je vključil svojim borm prihrankom zapustila petdeset kron farni cerkvi, petdeset kron pa škofovim zavodom. Svetila ji večna luč!"

Manica Komanova.

Sprevodnik ponesrečil. V noči med 8. in 9. m. m. je ponesrečil med Dutovljami in Skopem na Krasu sprevodnik Lovrene Sušek.

DOPISI.

Black Diamond, Wash. konec decembra 1909.

Cenjeni urednik: Prosim Vas da mi odločite malo prostora v našem delavskem listu "Glas Svobode", da malo opišem tukajšnje delavske razmere. Kar se tiče dela še ne gre preslabo, a zaslužek je pa kakor po navadi povsed, nekateri zaslužijo še dokaj dobro, drugi pa bolj slabo. Kapitalisti so si povsed jednaki, ne gledajo na to, da imajo nekteri slabe plače in da ne morejo spraviti dovolj prenoga na dan ter da bi zaslužili delu primerno plačo; to je njim deveta briga, samo da se jim že tako prenapolnjena torba še vedno bolj napolnjuje. A ne bodem s tem tratil preveč prostora v listu, ker tako vsak sam lahko vidi, kako krivičen je današnji sistem, samo da se le upa svobodno misliti in svoje oči nekoliko odpreti. Za to preidem k drugi stvari.

Tukaj se nahajajo tri podporna društva, in še dosti dobro delajo z roke v roko, ne oziraje se h kateri Jednoti katero spada in zato napredujejo. To nam je dalo povod, da smo si minule poletje mislili svojo dvorano zgraditi, kar bi bilo nujno potrebno in velike koristi tukajšnjim društvom, ker plačevati moramo veliko najemnin. Vse je bilo takoj zadovoljno s predlogom pri vseh treh društvah, ali žalibože, naredilo se nam je kakor pravi stari pregovor: Ljudje obračajo, bog pa obrne.

Kakor sem že omenil, vse je bilo zadovoljno, da si napravimo lastno dvorano, bili so že izvoljeni trije možje, od vsakega društva eden, da so šli vprašat delodajalca, če se nam pusti postaviti dvorano na zemljišču, katerega lastuje daleč na okolo Pacific Coast Coal Co., ker nam ni drugod mogoče dobiti prostora. In ker tukajšnji delodajalec ne more videti naprednih ljudi, zato je one tri može prav osorno zavrnil, rekoč: "Kaj še! Dvorane vam je potrebno, da bodete potem lahko popivali v njej." In s temi besedami jih je ošlosil in dvorana je bila "finished".

Zpet en vzgled kako skrbijo kapitalisti s pomočjo svojih delodajalcev, da bi se ljudje ne organizirali in da bi jih še nadalje lahko držali okovane v svojih verigah.

Zato, delavci organizirajte se, ustanovljajte društva, ker pri vsakem društvu se gotovo dobi-jo ljudje, ki skrbijo za napredek in za razvoj v prid boljše bodočnosti. Seveda, veliko ugodnejša prilika je pri svobodomiselnih društvah, ker jih nihče ne ovira v napredku.

Omeniti tudi moram žalostno novico, katera je zadela našo rojakinjo Antonijo Falle. Ona je dospela iz stare domovine neka-ko pred osmimi tedni tu sem k svojem možu in čez štiri dni po prihožu je pa povila dete, katero je zaradi prezgodnega poroda živelo samo 12 dni, a mati pa ni bila več zdrava in 13. t. m. je izdihnila svojo dušo. 4. t. m. smo jo spremili k večnemu počitku. Doma je bila iz Gornjegograda na Štajerskem in stara še le 19 let; tukaj zapušča žalujočega moža v stari domovini pa starše, tri brate in tri sestre. Bodli ji lahka zemlja v tujini!

Ker že to omenim, moram se tudi tvtike dotakniti, kako skrbijo za potnike iz stare domovine. G. Joe Falle je poslal denar za vozni listek in navodila po kateri črti in s katerim parnikom naj bi potovala njegova soproga, da bi hitreje dospela, ker znano mu je

Dalje na 6. strani.

Novo Odlikovanje!

DR. FERDINAND HARTMANN

je bil od zdravniškega zbora jednoglasno izvoljen

ZA PRVEGA PRIMARIJA V NEW YORKU

To novo odlikovanje naše a zdravnika je velika sreča za Vas, kateri ste bolni slabi in nemočni

PAZI! Dr. Ferd. Hartmann veli: Poprej nego pišete kateremu zdravniku in poprej predno prične va-šiti kakna zdravila — opišite ikreno in brez strnovanja svojo bolezen njemu, prašajte ga za svet. Kaj Vam je st-riti. On trdi, da večina boleznij na katerih na i rojaki tr-pijo, prihaja vsled nepravilnega delovanja i pokvarjen-a krvnega sistema.

DR. FERD. HARTMANN je danas naysaki na in prvi zdravniški učenjak v New Yorku za VSE KRONI NE PO-LEZNI ZUNANJE ALI NOTRANJE — kakor tudi za VSE TAJNE BOLEZNI MOŽA IN ŽENE — rima toraj i delo, katerega on ne bi bil popolnoma ozdravil — ZATOLAJ ROJAKI ako potrebujete kakinega zdravniškega nasveta ali pomoči, obrnite se pismeno ali osebno in z popolnim za-upanjem naznanite mu vse Vaše simptome bolezni, ker se Vam zagotavlja sigurna pomoč in najbolj a zdravila.

Vsa pisma naslavljajte točno in edino le na:

Dr. Ferd. Hartmann
218 EAST 14. ST. NEW YORK, N. Y.

Večina slovenskih krčmarjev v La Salle, Ill.

toči PERU PIVO.

PERU BEER COMPANY, Peru, Ill.

Podpirajte krajevno obrt!

Kašparjeva Državna Banka,

vogal Blue Island Ave. & 19. ul.

VLOGE \$2,500,000.00

GLAVNICA . \$200,000.00

PREBITEK . \$100,000.00

Prva in edina češka državna banka v Chicagi. Plačuje po 3% od vloženega denarja na obresti. Imamo tudi hranilne predale. Pošiljamo denar na vse dele sveta; prodajamo šifkarto in posojujemo denar na posestva in zavarovalne police.

Čemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Morgan 433.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmela in izbranega ječmena.

LAGER | MAGNET | GRANAT

Razvaža piyo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

DR. RICHTER'S PAIN-EXPELLER

Če trpite na revmatizmu ki vam povzroča večno bol, poskusite Dr. Richterjev Pain-Expeller. Ozdravel vas bo v kratkem — in če se boste z njim drgnili boleče dele zjutraj in zvečer, vas ozdravi popolnoma. Hranite eno steklenico tega leka vedno v hiši. Zdravilo je dobro za revmatizem, vnetje, ohromelost, zaprtje, bolečine v bedrih in na členkih, zobobol in nevralgijo. V vseh lekarnah po 25 in 50c. Pazite na sidro na steklenicah.

F. Ad. Richter & Co.
215 Pearl St. NEW YORK.

Nadaljevanje iz 5. strani.

bilo njeno stanje, toda gosp. pradažalec šifkart rad veliko obljubi, a v resnici pa malo skrbi za potnike, ter ima potem razne izgovore o pomotah itd. samo da se izgovori in krivdo na druge obrne. Ona je potovala z enim najslabšim parnikom francoske črte, akoravno si je izbrala "La Savoje". In potem iz New Yorka preko Kanade do Vankuverja in od tam zopet s parnikom do Seattle. Popotovala je iz New Yorka do tukaj 9 dni, a bi bila lahko v 6 dneh dospela, ko bi bila poslana po železnici, kakor je imel navodila.

To me je napotilo do vprašanja, li ne bi bilo dobro, ko bi Slovenci ustanovili v New Yorku slovenski naselniško društvo, da bi se potniki brez skrbi do istega obrnili, in tudi da bi se potnikom postreglo, ne pa samo da se jim denar odčrta, nemeneč se, kako potnik potem potuje, po dobri ali slabi železnici ali s kakim parobrodom. Rad bi tudi še od kakega družnega stišal nasvet zaradi naselniškega društva.

Konečno želim vsem čitateljem tega lista veselo Novo leto, tebi list pa veliko novih naročnikov in predplačnikov. **Math Petchnick.**

Op. ur. V New Yorku je avstrijska naselniška hiša, katera dobiva podporo od avstrijske države in je bila pod vrhovnem nadzorstvom zloglasnega frančiškana patra Zakrajška. V hiši je bilo nastanjenih steno, ščurkov in uši, da je bilo joj! Ameriški naselniški urad je bil vzorno farsko "bajto" zaprl, a sedaj je zopet odprta pod novo upravo. Potrebno bi bilo silno veliko storiti za naše rojake, toda kaj, ko se povsodi nebeški agentje v mes vtaknejo, da "dobro verno ljudstvo" prav nesramno odirajo. In potem pravijo, da so "praktični" katoličani! Da bi jih vrag odnesel!

Cleveland, Ohio. —

Gospod urednik! Na stavljeno vprašanje v listu "Glas Svobode": katero slov društvo je najuspešnejše v Ameriki, se menda ni nihče resno oglašil iz Clevelanda. Zato pa pripustite par vrst prostora meni, kjer vam hočem pojasniti, da ni samo društvo srečno, ampak vsak posebnik društvene prireditve osobito ako je prireditev združena z gledališko predstavo, kakršno priredi naše, jedno leto staro društvo **Lunder-Adamič** na nedeljo večer 6. februarja.

Naše društvo namreč nastopa na odru, kjer ljudi zabava in kratkočasni z dobrimi igrami. To raj je naše društvo gotovo srečno, ker nudi zabave v prvi vrsti obiskovalcem naših predstav, potem sebi. Zopet priredi 6. februarja v Knavsovi dvorani izvirno Murnikovo burko. **Bucek v strahu!** To vam bode smela in krohota, ko bodo slov. pisatelji z najetimi postopaki ubijali bogate grofe, da bodo sebe lahko preživeli, ko jim pisateljstvo menda ne nese pla bi se brez krvi enkrat posteno naučili. Da pa ne bode preveč ubojev in prelivanja krvi, bode že skrbel gospod Bucek s svojim strašnim in morilnim orožjem, kjer bode preganjal krvoločne pisatelje in jednake postopake. Da bode Bucek še divjejši in pogumnejši mu bode še gospa Buca, delala in željna moštvovala dajoča zakonska sitnica, hitela in pomagala oboroženem Buceku smrtonosno orožje iz za pasu izdirati. Da se ji bodo med tem v kuhinji pehramovi štrklji prismočili, to vam bode povedal gospod Bucek ubogi hrbet, koder bode pela močna kuhinjska gospe Hicahace — Buce!

Še vse kaj drugega bode videti in slišati, kar pa danes še zamolčimo. Povemo le, da bode po končani igri — burki maškorda in ples — marsikaj družga vmes — da bode vsakemu res — žal, zakaj je le jedna pustna nedelja v letu. Kdor ne verjame, naj se pzo- neje javi.

Tako smo v Clevelandu vedno počasi veseli, ako ravno je letos predpust jako kratke. Upam pa, da v dolgem postu se bode tudi kaj priredilo, da nam ne bode preveč dolgočasno živeti po dnevih burnega veselja pa po praznikih častitega gospoda Kurenta. To je upati že vsled tega ker naše društvo šteje le mlade moči, ki

vse imajo veselje se vrteti po odru. Da bi le hudomušnemu gospodu Murniku prišlo v glavo, da bi spisal še več tako zabavnih, razveseljajočih iger, ki bi nam nudile toliko zabav kot njegov Bucek v strahu. Ve naj, da je namen našemu društvu gojiti dramatiklo v prvi vrsti zato, da se budi z našo skromno močjo, čim prej dvigne velečasten spominček našim Mučenikom Lunder-Adamiča — v slovenski prestolici belih ljubljani. Za to v ta namen delujemo v britkostih in težavah, kadar pa ta burkljati čas priskujnega Kurenta nanese se moramo pa na vsa grlo smejeti in tudi drugim privoščiti nekaj dobre zabave in veselega vrtnica — plesa.

Nadeja se na pustno nedeljo obilo udeležbe, kar je že navada, da ob takih redkih prilikah občinstvo ne zamudi pohititi v Knavsovo dvorano.

Pozdrav vsem Slovincem, vam gospod urednik pa Bucek poljub. **Jernej Urbas.** tajnik.

Sopris, Colo. 30. dec. 09.

Misljam da od tukaj še ni bilo nobenega dopisa v našem prekrstnem listu "Glas Svobode", toraj bodite tako velikodušni in priobčite mojega, da se bode vedelo, da nas je tudi tukaj malo številno Slovencev, kateri se borimo za obstanek. Toda v tej zadevi se bode razmotrivalo drugokrat, za danes sem namenil nekaj še bolj važnega.

V št. 51. z dne 17. dec. 09. sem čital, kar piše naš rojak g. F. Gram o kmetijstvu in priporoča, da bi se ustanovil kmetijski list. Po mojem mnenju bi se imelo to že zavnaj zgoditi, ako bi se rojaki za to prepotrebno stvar malo zavzeli. Gosp. Viljem Brunšmid je svoječasno spisal lepo knjigo v ta namen, toda stvar ni vspeha, zakaj ne? Zato ker mi Slovenci imamo premalo podjetnega duha in si ne premislimo razloček med delavcem in kmetovalcem tu v Ameriki, in to, ker smo že preveč navajeni trdega dela v rudnikih in tovarnah dan za dnevom ter si ne belimo glave s premišljevanjem, kako bi si boljše bodočnost zagotovili.

Tedaj, kakor sem že rekel, vzgoraj omenjena knjiga ni dossegla svojega namena, a morabiti bi imel kmetijski list več uspeha v tej zadevi.

Zato raj rojaki, potrudimo se in ustanovimo si kmetijski list, — čim preje tem bolje, ker s tem bo marsikateremu rojaku olajšano nabaviti si svoje lastno ognjišče, in v gospodarskem oziru bo storjen velik korak naprej.

Somišljeniki, kdor se strinja s tem predlogom, naznani naj svoje mnenje listu "Glas Svobode", ker to je edini slovenski list tu v Ameriki, kateri bi bil pripravljen v takih zadevah pomagati.

Kar se tiče delavskih razmer, ni posebnosti tukaj, delamo sicer vsak dan, toda premož pošiljamo zelo po ceni iz rova ven na dan, a vkljub temu je vedno dosti ljudi, in seveda v tem času se tudi Mohikanci dela poprimejo.

H koncu mojega dopisa poz-

dravljam vse čitatelje "Glas Svobode" po Zdr. državah in dru-

god, tebi "Glas Svobode" pa želim veliko novih naročnikov.

M. K.

Mohawk, Mich. 4. januarja 1910.

Čas je, da se zopet enkrat oglašim v našem listu "Glas Svobode". Mogoče bode te mislili, da sem se popolnoma iznevil načelom našega lista; toda nič kaj takega! Pazno sem skozi ves čas nasledoval in prebiral vaše članke, in moram pripoznati, da so vaši motivi na pravem naziranju in, da stojite na pravem in naprednem stališču. Zato upam, da ne bode te vrstice jednostavno vrgli v koš, ampak, da jih bode blagohotno uvrstili v vaših predalih.

Toraj nekoliko o tukajšnjem našem življenju. Kar se tiče dela, ni ravno preslabo pa tudi ne najbolje. Naši rojaki le težko dobijo dobro delo. Globoko pod zemljo v mokrih rudnikih, si mora ubogi trpin v potu svojega obraza služiti svoj kruh. Poleg tega je pa v vedni nevarnosti, da mu zdaj na zdaj ne pade težek kamen na glavo in ga popolnoma zdrobi. Naši rojaki morajo vsi, z malimi izjemami, trdo delati. Pa kako to, da ne morejo dobiti lažjega

dela? Druge narodnosti posebno Yankeeji, (rojeni Američani) imajo večinoma lahko delo, naši pa le trdo. Premalo zavednosti je pri nas! Treba je nam izobrazbe, naprednega duha, energije. Tega nam manjka. Mi, mesto da bi vzeli v roke poučno in koristno čtivo, rajši pijemo in se zabavljamo pri kozarcu. To pa ne moremo imenovati napredek! (Resnica! Op. ur.)

Kaj veliko koristnega se naučimo iz dobrih, naprednih časopisov, pisanih v duhu, kakor "Glas Svobode". Ali mi se premalo zanimamo za vse to. Poznam jih par, ki sploh nikdar ne primejo časopisa v roke; kak klerikalen list pa igra zopet v rokah drugih glavno ulogo. Kako moramo potem zahtevati, da bi nas druge narodnosti upoštevali in nam dali boljša dela? Menite li, da bode te s svojjo ponižnostjo in molčečnostjo dosegli to kar želite? Ne, nikakor ne! Čim bolj bode delali in se poniževali, tem bolj vas bodo preganjali. To je fakt, ki je bil že mnogokrat dokazan.

Kapitalist je človek, ki ga ne briga tvoje trpljenje in bolj si mu polnjen, več bode zahteval od tebe. Le oni ki se mu po robu postavijo in ne odjenjajo, oni dobijo poboljšanje. Kapitalist dobro ve, da če se mu delavec uprejo, bode to njemu v kvar; zato pa tudi vedno gleda, da ostane delavec v temi. Mi se moramo sami izobraževati, on nas ne bo; s trdo voljo moramo nastopiti pot napredka.

Ob dolgih zimskih večerih imamo čas prebirati dobre časopise; vsaki delavec bi si jih moral naročiti par. Poleg tega pa ne smemo pozabiti Angleški jezik. To je glavni jezik v tej deželi in kdor ga dobro zna, bode veliko lažje dobil dobro službo. Nikakor ne smemo misliti, da bomo ravno tako dobro izhajali, če razumemo Angleško ali ne. Z znanjem se marsikaj doseže; če le enkrat začnemo, potem dobimo želje vedno večje pa vedno večjo izobrazbo, in predno sami vemo kdaj, imamo že popolnoma drugačno naziranje. O tej stvari se bodem še večkrat oglašil v "Glas Svobode", seveda če mi bode te g. urednik prepustil prostor v listu? (Op. ur. S stvarnimi spisi, ste nam vedno dobrodošli.)

Poročali ste, da mislite izdati list dvakrat na teden. Prav izvrstna ideja! Le naprej; bodite prepričani, da vam bode dosti rojakov stalo na strani, saj tu se gre za pravico delavcev. Delavci naj list podpirajo in list bode potem gotovo storil svojo dolžnost. Veseli me, da ste ponehali z bojem proti uradnikom S. N. P. J. Preveč je bilo pisanja o tem, da siračno ste se seveda borili za pravico, vendar je marsikomu že presadalo. (Op. ur. Tudi nam skrajna lepopoščina preseda!) Mislimo, da se bodejo člani gotovo prepričali kje je pravica, toda zadnja konvencija S. N. P. J. nam je pokazala koliko je še nerazodnih ljudi. Vaš

Jos. Česark.

Anaconda, Mont. 20. 12. 09.

Prosim da bi natisnili par vrst v preljubljenem listu "Glas Svobode". Tu delamo toliko, da si napravimo za potrebno in za kozarec pive v sedanjem zimskem času ter zapojemo kako narodno pesem. Fantev nas je še tu v Anacondi, samo deklet ni, kar je prava smola. Nekaj jih je, ki so tu rojene pa se družijo pregospodsko, tedaj nemarimo za nje. (Op. ur. Kaj pa če bi bilo grozdje previsoko?) Morali bi misati v stari kraj, da bi jih prišlo en tucat sem. Tu v Anacondi imamo hudo zimo in obilo snega, tedaj ni sila nobenemu sem hoditi za delo, ker se težko dobi.

In tu še pristavim, da imamo tu v Anacondi društvo sv. Jožefa št. 43 katero dobro napreduje.

H koncu mojega pisanja pozdravljam vse čitatelje "Glas Svobode" in jim voščim veselo Novo leto 1910. Tebi pa dragi list Glas Svobode želim obilo naročnikov in predplačnikov v prihodnjim letu 1910. **M. Radoš.**

ROJAKE v Rock Spring's, Wyo., opozarjamo, da je g. Anton Justin pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Svobode" in se ondotni naročniki obrnejo lahko do njega, ker on nima časa po hišah hoditi.

IZPOLNITE ODREZEK ŠE DANES IN POSLITE GA NAM.

Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 708 Northwestern Bldg.; 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Gospodje: Mene zanima ponudba, s kojo pošiljate brezplačno zdravilno knjižico, ter vas prosim, da mi jo takoj pošlete.

Ime.....

Pošta..... Država.....

50,000 KNJIŽIC

V DAR LJUDEM.

Vsaka knjižica je vredna \$10.00 vsakemu bolnemu človeku.

Mi želimo, da vsaki bolni človek piše po našo urejeno zdravilno knjižico. Ona knjižica svetuje v poljudnem jeziku, kako da se doma uspešno zdravi: Sifilis ali zastrupljena kri, slabotni život, zgubitev moči, revmatizem in trganje v kosteh, spolne bolezni, kakor tudi bolezni v želodcu, na vranci, ledvicah in v mehurju. Ako ste zgubili nado in ako vam priseda zabadačo denar dajati, tako pišite po ono **zdravilno knjižico**, katero vam nemudoma pošlemo in bodite uverjeni da o zdravite. Na tisoče ljudi je ozdravilo po navodilu te prekrstne knjižice. Ona vsebuje znanost, katero bi moral znati vsaki človek. Zapišite si, da se ona knjižica razpošilja popolnoma brezplačno, ter tudi mi plačamo poštnino. Izpolnite dolenji odrezek in ga nam pošlite in mi vam pošljemo popolnoma brezplačno ono knjižico.

IZPOLNITE ODREZEK ŠE DANES IN POSLITE GA NAM.

Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 708 Northwestern Bldg.; 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Gospodje: Mene zanima ponudba, s kojo pošiljate brezplačno zdravilno knjižico, ter vas prosim, da mi jo takoj pošlete.

Ime.....

Pošta..... Država.....

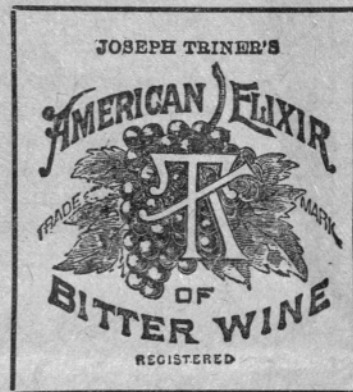
Dolgo življenje.

Naravno je, da človeštvo želi podaljšati si življenje, kar je najbolj mogoče in znanstveniki vsen dob so skušali iznajti takozvani življenjski uvarek. Ker pa nam ni dano, da bi večno živili, pa lahko do gotove meje po lajšamo naše življenje. Vsi svetovni zdravniki se strinjajo v tem, da podlaga življenja je v prebavnem sistemu, to je v ohih delih našega telesa, skoz katere gre hrana. Ko hitro pa je kateri del tega zelo važnega sistema bolan, že celo telo trpi. Če nam pa je mogoče hitro ozdraviti ta bolni del, dobimo zopet naše zdravje in moč. Samo eno zdravilo je za vse bolezni prebavnih organov in isto je dobro poznano

Trinerjevo

Ameriško zdravilno Grenko Vino

Isto ni nobena skrivna medicina, pač pa je napravljeno iz dobrega, rdečega vina in importiranih grenkih želišč. Isto ne vsebuje nobenih škodljivih snovi in vsled ni opojno in nič stvarao najhujšemu želodcu. Celozdravi ljudje najbi sem in tja pili kapico, da si ohranijo prebavne organe v popolnem delovanju. To znanstveno zdravilo

Daje zdrav tek do jedi,
krepi mišice in čutnice,
čisti kri,
napravi gladko obličje,
odstrani zabasanost,
povspeši čilost in ognjevitost,
daje nemoteno spanje,
in daljša življenje.

Istega sme rabiti vsak član družine, od najstarejšega do najmlajšega, za kar se neda reči o drugih zdravilih. Čistost in pristnost istega je jamčena po U. S. Ser. št. 346. Tisto je priporočil najupljivnejših oseb potrjuje zdravniško vrednost tega zdravila. Zdravniški nasvet, pa pošti, zastonj! Pišite v domačem jeziku:

JOS. TRINER,

1333-1339 So. Ashland Ave.,

Chicago, Ill.

Čitatelj opozarjamo na Trinerjev hrvaški in slovenski brinjavec, importiran in izdelek.

ITALIJA

EGIPT in Adrijanski obrežje,

potom Azorov in Madeire.

Stara zanesljiva

CUNARD LINIJA

Ustanovljena l. 1840

Velikanski, hitri NOV parnik

(Plavaljoči hoteli)

CA-MANIA (na tri viljake)

Največji parnik na morju in njena sestra

CARONIA (dvaviljaka)

Oba merita 677 čevljev, 20.000 ton

na dva viljake

SAXONIA (600 čevljev, 14.300 tonov)

Carmania zapusti New York, 22. jan.,

5. marca.

Saxonia, 5. Feb. in 19. marca.

Caronia, 19. febr.

Ogrsko-Ameriška Linija

New York v Reko čez

Gibraltar, Genovo, Neapelj, in Trst.

Novi moderni parniki na 2 viljake

CARPATHIA.....13600 tonov

PANNOXIA.....10000 tonov

ULTONIA.....10400 tonov

Za daljše poizvedbe obrnite se na:

CUNARD STEAMSHIP CO., Ltd.

F. G. Whiting, Mgr. Western Dept.

S. E. Cor. Dearborn & Randolph Sts.,

CHICAGO, ILL.

ali na lokalne agente vseposvodi

Josip Komar

164 Reed St., Milwaukee, Wis

priporoča rojakom svojo

lepo urejeno

GOSTILNO.

Snažno prenočišče se vedno dobi

Rojakom, ki potujejo skoz naše

mesto se za obisk vdano priporo-

čam.

Najstarejša slovenska tvrtka

EMIL BACHMAN

1719 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsem Slovanskim društvam, za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebščin. Izdelek je najfinejši in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrebščin. Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

EDINA VINARNA

kitoči najboljša kalifornijska in importirana vina.

POZOR! Kedar kupite galon vina, ali več, tedaj Vam pripeljemo isto na dom — brezplačno!

Naša kapljica je izvrstna in kdor je pil naše vino, trdi, da ni še nikdar v svojem življenju pokušil boljše kapljice.

Vsi dobro došli!

Jos. Bernard, 620 Blue Island Ave.

TELEFON Canal 842

AKO

pošiljaš

denarje v staro domovino,

obrne se na zanesljivo tvrdko, ktera ti hitro in pošteno pošreče

Frank Sakser Co.

82 Cortlandt St.,

NEW YORK.

AKO

potuješ v staro domovino, kupi

parobrodni listek pri

Frank Sakser Co.

82 Cortlandt St.,

NEW YORK.

AKO

želiš svojega sorodnika, ženo ali kakega drugega iz starega kraja vzeti v to deželo, kupi

parobrodni in železniški listek pri

Frank Sakser Co.

82 Cortlandt St.,

NEW YORK.

AKO

želiš svoje trdo prislužene novce sigurno in obrestonosno naložiti v kako hranilnico z dobrimi obrestmi, od dne vloge do dne dviga, obrni se na

Frank Sakser Co.

82 Cortlandt St.,

NEW YORK.

AKO

pa poslušaj ljudi, ki drugače svetujejo in naletiš slabo, pa ni krivda

Frank Sakser Co.

Severova Zdravila lečijo, ker so zanesljiva in čista.

SEVEROV BALZAM ZA PLJUČA

Najboljše zdravilo zoper kašelj

Cena 25 in 50c.

Na predaj vseposvovd v lekarnah.

Vprašajte za Severov Slovenski Almanah za leto 1910.

W. F. SEVERA CO.

CEDAR RAPIDS
IOWA

RAZNO IN DRUGO

Halleyev komet in naša zemlja. Znani francoski zvezdar Camille Flammarion piše v "New York Herald" o močnih posledicah prevelike bližine kometa Halley in naše zemlje. Repatica se približuje z velikansko hitrostjo naši zemlji. V začetku je bila oddaljena celih 326 milijonov angleških mil, v 76 dnevih je napravila pot dolgo 186 mil. angl. mil. Ob enem se približuje solncu, in čimbolj se mu približuje, tem večja je njena hitrost. Okoli 20. aprila se mu približa na 56 mil. mil. Takrat se pa lahko zgodi nekaj nepričakovane. Glava repatice bo takrat od naše zemlje oddaljena 16.146.000 angleških mil. Ker pa je rep marsikaterega kometa dolg do 35 milijonov mil, je mogoče, da nas rep te repatice popolnoma zakrije. Lahko se v tem slučaju zgodi, da se spoji kisik našega vzduha z vodikom kometovega repa, in seveda bi se vsled tega ljudje in živali na zemlji zadušili. Zgodi se pa tudi lahko, da bo mabrak kometov rep ves duših, v tem slučaju pa bi nastalo veliko večje fizično delovanje in človeštvo bi umrlo v nekaki radostni ekstazi. Do sedaj še ni bilo mogoče določiti iz kake tvarine sestaja rep Halleyev-kometa. L. 1819. in 1861. je zemlja srečno prestala slično krizo in najbrže se bo tako zgodilo tudi to pot. Sicer pa se vsako leto prorokuje o "koneu sveta", vendar se doslej svet še ni končal, končala so se pa še vedno žalostna taka prorokovanja.

Bojevniki za moralo. V francoski občini Buais v departamentu Calvados je obiskal tankajšnji župnik Toussant-Brault učitelja, kateremu je zagrozil, da ga izobči, ako ne neha poučevati zgodovine iz Calvetove knjige, katero so francoski škofje prekleli. Temu obisku se učitelj ni posebno čudil, kajti župnik je že večkrat z leze napadal "pogansko" republiko, ki po solah uči nemoralo. Večje pa je bilo učiteljevo začudenje, ko je prihodnji dan videl župnika v spremstvu dveh orožnikov. Župnika so zaprli, ker je že dlje časa grešil na mladini, katero so mu kratkovidni starši izročili v varstvo. Zdaj bo imel časa dovolj, da bo premišljeval o pogubnem vplivu šolskih knjig in o svojem "moralnem delovanju".

Nevaren slepar. Pred meseci se je prikazal v visoki berlinski družbi mlad, eleganten človek z imenom Kulesca, ki je trdil, da je urednik uglednega krakovskega lista. Tujec se je znal med žensstvom tako sukati, da je premotil 23letno tovarnarjevo soprogo, ki je vzela svojega otroka ter denarja, kolikor ga je pač mogla v naglici dobiti ter ušla z mladim kavalirjem. Ta je odpeljal mlado ženo v Krakov, kjer se je nastanil z njo v nekem hotelu, ter preživel z njo par veselih dni. Nato se je odpeljal v Berlin k prevranemu soprogi, kateremu je obljubil, da mu izsledi njegovo ženo, ako ga dobro plača. Tovarnar mu je odštel lepo svoto, toda zapeljivec ni storil ničesar. Ker se tudi ni vrnil v Krakov k zapeljani ženi, se je ona preselila na Dunaj v neki zavod, od tu se je pa spokorjena vrnila k svojem možu. Te dni je berlinska policija aretirala zapeljivega baš v trenutku, ko se je nameraval vrniti v Krakov. Kavalir se imenuje Jakob Salomon, trgovski sodruđnik iz Krakova.

Prava razdelitev. V neki kaznilnici na Nemškem imajo knjižnico, ki je razdeljena na tri oddelke: 1. Za katoličane, 2. za protestante, 3. za izobraženece.

360 duhovnikov obtoženih. V Kovnu na Ruskem je 360 duhovnikov, med katerimi je tudi en škof, prišlo v kazensko preiskavo, ker niso naznanjevali prestopov od pravoslavne h katoliški veri, kakor je zakonito predpisano.

Knez primas v Ostrogonu na Ogrskem ima 95.983 oralov zemlje in razen tega 1.650.000 kron gotovega denarja; jagerski nadškof ima 42.397 oralov in premoženja 2.300.000 K; nadškof v Ka loči ima 87.433 oralov in 2.460.000 v gotovini K; bistriški škof ima 28.824 oralov zemlje; čanadski škof 12.824 oralov zemlje in v četrt milijon kron gotovine; velikovaradinski škof ima 187.393 oralov in 4 milijone kron denarja. Vsi škofje, kanoniki in opatje na

Ogrskem imajo 2.300.000 oralov zemlje (pri nas en kmet povprečno po — 40 oralov) in velike milijone letnih dohodkov.

Strah pred potresom. V Zagrebu se producira virtuozi na violončel, Jacques von Lier. Dati bi moral še en koncert, ker je pa ponoči čutil prvič v svojem življenju potres, se je tako vstrašil, da je pobral svoj violončel in zapustil Zagreb.

Bogat škof in revna občina. — Med Palermo in Mesino v Siciliji je kraj Cefalu, ki stoji sicer na krasni legi, ki slovi po veliki revščini prebivalstva in po velikanskih dohodkih ondotnega škofa d' Alessandro. Letnim dohodkom v znesku 140.000 lir stoji nasproti letni izdatki 6680 lir za milodare. Dohodki so petkrat večji kot pa pri veliki milanski škofiji. Ljudstvo seveda ni bilo zadovoljno z grabelživim škofom. Pritoževalo se je na papeža, dokler ni papež prisilil škofa, naj se odpove kar je pa storil le proti letni renti 18.000 lir. Papež, praktičen človek, je postavil sedaj za škofa v Cefalu frančiškana, ki ne sme imeti posvetnega blaga. Po tej poti se bo mogoče prebivalstvo nekoliko opomoglo in prišlo do sape, saj se je iznebil velike pijavke.

Četrť milijona ponarejenih pisemskih znamk. V Parizu so aretirali iz Bologne došlega 37letnega Italijana Alfonza Cappellarija, ki je prodajal 10 centimov vredne nove znamke ter tako vzbujal sum. Policija je preiskala njegovo sobo in dobila v kovčegu 231.000 ponarejenih francoskih znamk po 10 cent.

Nesrečno čtivo in njega posledice. V občini July na Francoskem sta dva mladeniča ubila 5 oseb. Orožniki so jih kmalu na to vlovili v gozdu, 12 km od kraja umora. Brala sta romane in hoteli biti sprejeta med takozvane pariške "Apahe". Kot stopnica v to družbo hudodelecev naj bi jima služil ta petkratni umor.

Dvoboj. V Madridu na Španskem je ustrelil v dvoboju štabni nadzdravnik Iglisias zasebnika Aranjio, ker je ta imel stike z ženo zdravnika, ki je baje najlepša Španjolka. Zdravnik je pa imel tudi pred kratkim enak dvoboj z enakim uspehom radi istega vzroka. —

Statistika katoliškega duhovništva. Na 1500 milijonov ljudi in na 270 mil. katoličanov pride 360.000 katoliških duhovnikov. Število je zelo veliko, a razdelitev nejednaka, ker na Evropo pride 300.000 duhovnikov, dočim jih odpade na ves ostali svet samo 60.000. Dočim imajo evropski narodi domače duhovnike, jih izvenevropski nimajo, ali pa samo v Ameriki. Da bi se razni rodovi bolj hitro pokristjanili, bi bilo potrebno, da bi šli nepotrebni menihi iz Španije, Italije in tudi iz Avstrije kam v Sibirijo. — Za vse dobro vneti možje bi bili gotovo zadovoljni. "S. N."

Roparska družba, broječa 12 oboroženih, maskiranih mož, je udrila v Mihovi (Bukovina) v trgovino posestnika Itzig Kurza ustrelila njegova dva sina, ranila smrtno njega samega njegovo ženo, hčer in zeta, trgovca Surkisa, zvezala vse druge člane rodbine in odnesla iz trgovine 4500 K. 20 orožnikov išče storilce.

Pri Parizu je bil aretovan ustanovnik neke banke, Madelein, v trenutku, ko je hotel vstopiti v vlak. Osleparil je ugledne osebe za 2 milijona frankov.

Draga zaušnica. — Založnik Hartmann je tako oklofutal zdravnika dr. Lipiawskega v Berlinu, da je moral ta delj časa ležati. Hartmann mora plačati odškodnine za zaušnico v znesku 95.000 mark. Marsikdo bi rad dobil tako zaušnico, saj bi lahko šel z njo v pokoj in v zasebno življenje.

Nova oprema infanterije in lovskih čet je dokončana. Vsak in fanterijski in lovski bataljon ima štiri telefonske postaje in štiri magnetske telefone za improvizirane govornice postaje z nad 6 km dolgim vodom. Razven tega imajo take čete 16 signalnih postaj s prapori, s petrolejkami za ponoči in 4 postaje z acetilankami. —

Bovčana imenunjemo na Koroskem človeka, ki je doma v Boven. Mlada grajščakinja je že večkrat slišala govoriti o Bovčanih, toda nikoli ni imela sreče, da bi enega videla. Naročila je večjemu hlap-

cu, da ji takoj pove, kedar pride k hiši kakšni Bovčan. Nekoliko dni pozneje res pride eden ter prosi za delo. Hlapec gospej takoj sporoči, kdo da je prišel. Ker pa je gospa ravno imela obisk, rekla je hlapcu: "Veš, Tine, takoj pridem pogledat. Ta čas ga pa deni v hlev in daj mu sena, kolikor ga poje."

15 let staro dekle, ki sluti vodo. Na Benečanskem je neka Augusta Casagrande, ki ima to lastnost, da ve z gotovostjo povedati, kje se pod zemljo nahaja voda. Dekle je še le 15 let staro in baje zelo lepo. V navzočnosti večih ljudi je že našla 800 podzemskih virov s pomočjo šibe-bajalice, pri tem pa je bila vedno zelo razburjena, telo jej je sijalo, žila jej je burno bila in trdila je, da jej je vedno strašno vroče. Po svojem "delu" pa je postala vedno zelo utrujena. To je pojav svoje vrste, dasi se večkrat ponavljajo enake osebe.

Neverojetna surovost. V tvornici za stroje v Bythju (Benthen) je 18 let stari ključavničarski pomočnik Wiczek zabodel 15letnega učenca Krošackemu žareč kos jekla v trebuh, ker je učenec jeklo nerodno prijel. Krošacky je takoj umrl, Wiczeka je pa sodišče obsodilo na poltretje leto stroge ječe.

Ruski carici se je zdravje tako poslabšalo, da so dvorni krogi v resnih skrbih za njeno življenje. Vedno pogosteje se javljajo slabosti, ki carico zelo utrudijo. Več članov carske roduvine je nemudoma odpotovalo iz Petrograda v Livadijo.

Preoblečeni car. O ruskem caru Nikolaju se poroča, da se je te dni napravil v obleko navadnega vojaka, si naložil vso prtljago, kakor jo nosi vojak o vojnem času ter napravil dveurni, deset verst dolgi sprehod. Nekaj dni pozneje je car isto poskusil v uniformi starejšega častnika. Na ta način je hotel car poskusiti polno vojno opravo navadnega in gardnega vojaka.

Skrivnosten zločin V nedeljo so ribiški potegnili iz reke Spre pri Berlinu žensko truplo brez glave, brez rok in brez nog. Truplo je bilo povito v papir in je ležalo v vodi kakih 14 dni. Razpisano je 3000 mark nagrade za tistega, ki bi podal kakše podatke o morilecih.

V garnizijskem zaporu v Marioboru je infanterist 47. pešpolka Anton Sirec zažgal svojo posteljo ter čakal smrti. Ogenj so pravčasno opazili ter pogasili. Sirec je bil že precej opečen ter nezavesten. Obsojen je bil radi dezertacije na 6 mesecev.

Kako so snovali pri Kropi "katoliško izobraževalno društvo". G. župnik je povabil v župnišče svoje verne farane, da jim ustanovi "katoliško izobraževalno društvo". — Prišlo jih je še dokaj. — Pogovor nanese na točko, kako naj se krsti društvo. Nekdo zaupije: "Sokol" — Bučen smeh. — Drug predlaga: "Petelin". — Zopet smeh. — Ostalo je kar pri "kat. izobraž. društvu". — Ko pa pozove župnik svoje ovčice, da naj pristopijo h društvu, hajdi vsi — razven enega — iz sobe in — pastir je ostal brez ovčič. — — — — — Ej, prijatelji, svita se svita — sicer počasi — a gotovo.

Za kratek čas. V šoli: Katehet: Kdo je storil največ zla in pohujšanja na svetu? Dijak molči. Katehet: No, li—, li—, li—. Dijak: Liguorijanci. Katehet ves iz sebe: Tepec neumni, liberalci. Nato prisoli dijaku prav katehetsko zaušnico.

Odlemek iz nedeljske pridige na Dobravi pri Kropi. — "Dragi v Kristusu! Dve nedelji sem pobiral za našega svetega očeta papeža in nabral sem 2 K 84 vin. Sicer ni veliko, a vendar je nekaj. — Premišljeval sem dolgo, dolgo, odkod prihaja ta mrznja do svete cerkve. Slednjič sem prišel do spoznanja, da je pravi vzrok tej mrznji najbrže škofova knjižnica, ki so jo liberalci vrgli med vas. Tudi jaz sem jo želel dobiti v roke. Dobil sem jo. Prebral sem jo s premišljevanjem počasi in s pozornostjo: a povedati vam moram, da še nisem bral v svojem življenju nekaj tako nedolžnega in nepohujšljivega. Sicer pa sem mnenja, da kdor je nedolžen, ne bo zastopil te knjige, a kdor je pa že pohujšan, se ne more pohujšati več. Berite torej to knjigo! Brrr! —

Cenik knjig,

katere se dobe v zalogi

"GLAS SVOBODE" Co.

1518 W. 20 Street, Chicago, Ill.

Cankarjevi spisi:

Vinjeta	.....\$1.80
Jakob Ruda	.....-60
Za narodov blagor	.....\$1.00
Knjiga za lahkomišljene ljudi	.....\$1.25
Kralj na Betajnovi	.....\$1.00
Hiša Marije Pomočnice	.....\$1.00
Gospa Judit	.....\$1.00
Nina	.....\$1.00
Krpanova kobila	.....\$2.00
Hlapec Jernej	.....-75
Zgodbe	.....\$1.00
Za križen	.....\$1.50
Ob zori	.....\$1.50

Kersnikovi spisi:

Cyklamen, I. snopič	.....\$1.25
Agitator, II. snopič	.....\$1.25
Na žerjinh, III. snopič	.....\$1.25
Sutrski ljudje, IV. snopič	.....\$1.25
Rošljini in Verjanko, V. snopič	.....\$1.25
Jara gospoda, VI. snopič	.....\$1.25
Gospod Janez, VII. in VIII. snopič	.....\$2.50
Berite novice, IX. snopič	.....\$1.75

Trdinatovi spisi:

Bahovi huzarji	.....\$1.50
Bajke in povesti, I. zvezek	.....\$1.00
" " " " II. " " "	.....\$1.00
" " " " III. " " "	.....\$1.00
" " " " IV. " " "	.....-80
" " " " V. " " "	.....\$1.25

Jurčičevi spisi:

I. zvezek	.....-60
II. " "	.....-60
III. " "	.....-60
IV. " "	.....-60
V. " "	.....-60
VI. " "	.....-60
VII. " "	.....-60
VIII. " "	.....-60
IX. " "	.....-60
X. " "	.....-60
XI. " "	.....-60

Sienkiewiczovi spisi:

Rodbina polaneških v 3 delih	.....\$5.00
Mali vitezi v 3 delih	.....\$3.50
Potop I. in II. zvezek	.....\$3.20
Križarji v 4 delih	.....\$2.60
Za kromom	.....-15
Z ognjem in mečem, v 4 delih	.....\$2.50
Brez dogme	.....\$1.50

Stritarjevi spisi:

Pod lipo	.....-60
Jagode	.....-60
Lešniki	.....-60
Zimski večeri	.....-60

Knezova knjižica:

I. zvezek	.....-40
II. " "	.....-40
VII. " "	.....-50
IX. " "	.....-40
X. " "	.....-40
XI. " "	.....-40
XII. " "	.....-40
XV. " "	.....-75

Tavčarjeve povesti:

I. zvezek	.....\$1.35
II. " "	.....\$1.35
III. " "	.....\$1.35
IV. " "	.....\$1.35
V. " "	.....\$1.35

Tolstojevi spisi:

Rodbinska sreča	.....-40
Ana Karanina	.....\$3.20
Kazaki	.....-80

Venec slov. povesti:

III. zvezek	.....-60
IV. " "	.....-60
V. " "	.....-60
VI. " "	.....-60
VII. " "	.....-60
VIII. " "	.....-60
IX. " "	.....-60

Zabavna knjižnica:

13. zvezek	.....-50
14. " "	.....-30
15. " "	.....-60
16. " "	.....-75
17. " "	.....-40
20. " "	.....-75

Tajnosti španske inkvizicije:

I. zvezek	.....-05
II. " "	.....-05
III. " "	.....-05
IV. " "	.....-05

Knjižnica Nar. zal. v Celju:

I. zvezek	.....-40
II. " "	.....\$1.00

Razni drugi spisi in prevodi:

Opatov praporščak	.....-35
Moment	.....\$1.50
Spomini	.....\$1.00
Iz naših krajev	.....\$1.25
Obsojenci	.....\$1.25
Izračke	.....\$1.00
Tilho in drugi	.....\$1.00
Reformacija	.....-50
Spolne bolezni	.....-25
Godbra gosposinja	.....\$1.50
Primož Trubar	.....\$3.00
Dobra kuharica	.....-50
Medvedji lov	.....-50
Tisoč in ena noč	.....\$1.00
Kapitan Žar	.....-60
Na divjem zapadu	.....-60
Džungl	.....\$1.00
Srce	.....\$1.00
Slovenski fantje v Bozni, 2 zvez.	.....-75
Marica	.....-40

Potne črtice.

Obiskal sem, tudi Gorico, urednost, in tiskarno g. Gabrščka, grad, kjer so stanovali goriški mejni grofi, a sedaj so v njej vojaki nastanjeni in končno hrib imenovan Kostanjevica, na katerem se nahaja cerkev in samostan nekkih menihov; iz tega hriba je dokaj lep razgled po okolici.

Gorica je prijazno mesto, samo v njem vlada neka grobna tišina in ko bi v njem številno vojakov ne bilo, ki marčajo od ene strani k drugi, bi človek mislil, da se nahaja kdo ve kje.

Vse drugačno je mesto Reka. Dasi so tudi v tem mestu večina ma laški napisi, vendar po mestu ne slišiš drugega govora kot hrvaškega, bolj prijazne ljudi in ulice čiste. Sosebno, kar se tiče hrvaško mesto Sušak, ono je moderno in lepo zgrajeno, ter gradnja pristanišča vtegne s časoma Reko prekositi.

Ker je parnik, s katerim sem se vozil, v Reki tri dni stal, sem imel dovolj časa, da sem si ogledal stari grad in letovišče, oziroma "zimovišče". Opatijo in mesto Volovsko, kamor se hodi milijonarji "zabavati", seveda po svoje in pa zapravljati zlati čas in denar, katerega so si pridobili iz žuljev trpečega ljudstva.

Ko smo plovili iz Reke proti Palermu, smo potoma videli na levi strani od potresa razdejano mesto Messina in na desni strani mesto Reggio. Ker se parnik ni tu ustavil, ogledali smo si porušena mesta z daljnogledom ter opazili, da sti mestj silno, skoraj nad polovico razdejani, sosebno Messina. V dolgih vrstah nad mestoma stojijo barake, kot začasna bivališča, katere so s kositarjem pokrite ter se na daleč okrog blišče.

V Palermu smo stali en dan, dovolj da sem si mesto, ki je dokaj prijazno, ogledal. Zvečer smo zopet odinili in drugo jutro dospeli v Neapolj, kjer smo stali do večera. To mesto je obširno in tudi dovolj — umazano in nerodno. Ker me ni zanimalo, vrnil sem se na parnik. Zvečer smo odpluli proti trdnjavi Gibraltar, kjer smo stali 5 ur in potem pa jadrali proti New Yorku.

"Carnatia" Cunard linije, s katerim sem se vozil iz Trsta do New Yorka, je velik in dokaj čeden parnik, toda postrežba bi morala boljše biti. Cunard je angleška parobrodna družba in, kakor sem čul, ena največjih na svetu. Parobrodna družba "Cunard" ima z Ogrsko pogodbo, tedaj se potniki v pretežni večini v Reki vkrcavajo. Takisto je tudi za to vrni promet poglavito pristanišče v Reki. Slovenci se malo poslužujejo te poti, ker vozila se je samo ena žena z dvema otrokoma; toda temu ni čuda, kajti vzhajna traja iz Trsta do New Yorka celih 21 dni.

Angleži so silno naduti in ponosni od vruga, mislječ si, da so več vredni od drugih narodov ter boljše kot so drugi ljudje. In radi te narodne osobnosti še govoriti se jim ne ljubi z ljudmi druge narodnosti; toda prišel bode čas, ko se bo tudi tem načrtežem pokazalo, da niso gospodarji sveta. Angleška veselila bode zginita — poginila in propala, ker je trohijava do mozga, kakor je propalo nekdanj mogočna Rimsko cesarstvo.

Potnikov je bilo v prvem razredu 55, v drugem 149 in v tretjem ali medkrovju 1962 in vozili smo se iz Trsta do New Yorka celih 23 dni, tedaj 2 dni več, kot se glasi vojni red. Dovolj je bilo. V Trstu smo se vkrcali ob 3. uri popoldne 9. novembra, a v New Yorku smo se izkrcali 2. decembra, ob 10. uri zvečer.

V New Yorku sem se nastanil v hotelu Bartholdi na Broadwayu in 23. St. kjer me je obiskal urednik "Glas Naroda" g. Valjavec ter mi razkazal nekatere zanimivosti. 4. decembra zvečer, po prebitih uricah v družbi nekaterih newyorških rojakov, sem zopet odpotoval domu v Chicago — in sedaj sem tu.

M. V. Konda.

Če bi bili vsi slovenski delavci naročniki ha "Glas Svobode" bi bil ta najrazširjenější slovanski list na svetu. Somišljeniki razširjajte ga!

AVSTRIJSKI KONSULAT V PRIOLOG VDOV IN SIROT V CHERRY, ILL.

Vsled brezobzirnosti in zaničarnosti kapitala je na stotine premogarjev v Cherry, Ill. smrt našlo, in sedaj skušajo le-ti kapitalisti vso odgovornost za smrt proletarcev raz svojih ramen odvaliti. Vazne priče za preiskovanje (inkvest) so zgumile in če ne bi se bil zasebni komite v Chicago za vdove in sirote zavzel, bi bili že zdavnaj gladi konec storili. Postavocaja v Springfieldu, je po katastrofi že dvakrat zborovala, toda "ljudski zastopniki" še niso do tega prišli, da bi primerno svoto za stradajoče in zmrzujoče v Cherry, Ill. nakazali. Ali ni to skrajna lopovščina!! Z raznimi zakotnimi potezaji o nekim pred volilnim zakonu se čas trati, namesto da bi se za prežalostno stanje vdov in sirot kaj storilo. Delavce, kateri imajo volilno pravico v tej "svobodni" deželi, spominjaj se o tem, ob času volitve.

Da se vdovam in sirotam do svojih pravic pripomore, sta avstro-ogrski in ruski konzula odvetniški firmi Rockhold & Busch naročila, da pozivlja "Chicago, Milwaukee in St. Paul" železniško družbo, naj takoj dotičnim vdovam odškodnino izplača, nasprotno bodeta konzulata za dotične vdove tožbe napram družbe vložila, katere predgovornik la-stuje.

"Jaz mislim, družba je po državljanskim zakonu v petih slučajih odgovorna," pravi g. Rockhold v njegovim poročilu na konzulat, in sicer:

Ker je bilo opuščeno, v premogovniku delujoče premogarje o izbruh požara obvestiti, ter jim s tem ni bila dana priložnost za rešitev, med tem ki je bilo to še možno.

Ker se ni ogenj na pravi način prevladal, ko še ni bil razširjen. S tem bi bila vsalka katastrofa preprečena.

Ker je ogenj vsled zanemarjenosti v zračni šohi prešel — z vrtenjem zračnih naprav bi bilo to zabranjeno — vpenjača je prišla vsled tega iz funkcije in edina rešilna pot je bila tedaj skozi glavni šoh.

Ker so bili nesposobni "bosi", superintendenti in služabniki vpo-sleni.

Ker požar je sploh nastal vsled zanemarjenosti; ker se je seno v bližini gorečih bakel nahajalo.

Ker vrhu vsoga se ni rešilna lestva v zračni šohi nahajala in ker ni spenjača od vrha do tal segala.

Gosp. Rockhold še dostavlja, da je železniška družba njega k takomimovanam "Claim Agent" poslala, kjer pa ni povojnega odgovora dobil. On zastopa zahteve 32 družin, katere v Avstro-Ogrski in 20 družin, katere na Ruskem živijo.

Guido Sabetta, italijanski konzul, pravi, koristi 70 družin, katerih očetje in sinovi so svoje življenje pri katastrofi zgubili, bodo po njem zastopane.

Pri nemškem konzulatu se preizkave še nadaljujejo.

Nadajamo se, da zadeva se ne bo tako dolgo zavlačila, da bi uboge rodbine gladi pomrle. Taki slučaji niso poedini v tej "svobodni" deželi, da so vsled brezobzirnosti kapitala proletanci usmrčeni bili in da je potem njih družina radi pomanjkanja v cestnih jarku konec storila.

OGLAS!

Rojaki, ako se kateri nahaja brez dela in da je izučen strojar-ske obrti, naj se zgasi pri I. G. Hoffmann & Sons Co.

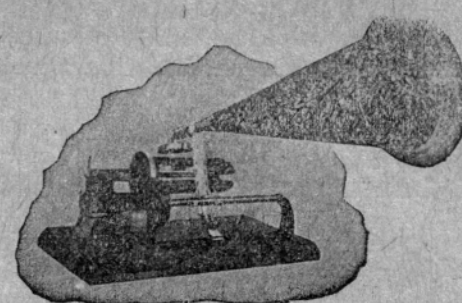
Ta tvrtka potrebuje 2 "zearja" in "šofarja", in pa 3 do 4 "švercarje".

Tedaj, kdor je tega dela zmogel, naj se obrne pisмено na tvrtko: I. G. Hoffmann & Sons Co., Wheeling, W. Va. Dela se samo "Harness Leather". Delo je stalno. Piše se naj v angleškem ali v nemškem jeziku.

KADILCI.

Pomagajte nam oglaševati naš tabak med vašimi prijatelji in za to Vam damo ta fonograf zastoj.

Isti ni nobena igrača, kakor navadno dajejo razne tvrdke za premije, temveč je v vseh zadevah fonograf prvega razreda.

Kedarkoli želite, si napravite lahko doma prost koncert, s raznimi kosi najimmetnejših muzikalinih proizvdov in petjem, ki ste ga tako radi slišali v domačem kraju.

Povprašajte se pri vašem trgovcu o "King Talking Machine", in povedal Vam bo, da tržna cena tej mašini je \$15.00.

Mi želimo, da nam pomorete oglaševati našo fino kvaliteto tobaka za CIGARETE IN PIPO.

Poslali vam bomo vsacega nekaj, avstrijskega, Bosenskega, Hercegovina, Turškega in Ruskega v skupni vrednosti \$6.00. Vi ga z lahka razprodate med vašimi prijatelji, ker ta tabak je najboljši na svetu.

Tobak, ki so ga kadili doma in ki se jim vedno dopada. Ko prejmete naš tabak, priporočite ga prijateljem, če se ste z istim zadovoljili. Dajte jim naše ime in naslov in na ta način nam pomagajte oglaševati. Za to vašo pomoč, Vam damo naš "King Phonograph" zastoj. To je mogoče edina prilika, da pridete do takevega finega phonographa brezplačno.

Za tabak vam računamo \$6.00. Pošljite v naprej 50 centov (v znakah) in vam pošljemo na najbližjo ekspres postajo tabak in fonograf — katere prej preiščite predno jih sprejmete — in če se zadovoljite plačajte ekspresnemu agentu \$5.50 in tabak in fonograf sta vaša.

Ali pa če nam naprej pošljete celo svoto \$6.00 s pošno nakaznico ali v priporočenem pismu vam damo posebej en "record" (pesem) zastoj. Ne bojte se poslati nam denar, ker mi smo zanesljivi in povrno vso svoto vsakomur, ki je nezadovoljen.

OPOMBA: Ta ponudba traja samo tako dolgo, dokler smo prepričani, da smo dovolj oglaševali naš tabak, in radi tega vam svetujemo, da se ne obotavljate naročiti, ako želite naš fonograf zastoj. Naslov:

EUROPEAN TOBACCO CO.,
33 Leonard St. Dept. 105, New York.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI
VOZIJO iz AVSTRO-
OGERSKE v NEW
YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

Oceania ..... 26. Jan. 1910 | M. Washington 19. Feb. 1910
Argentina ..... 9. Feb. 1910 | Alice ..... 2. Mar. 1910

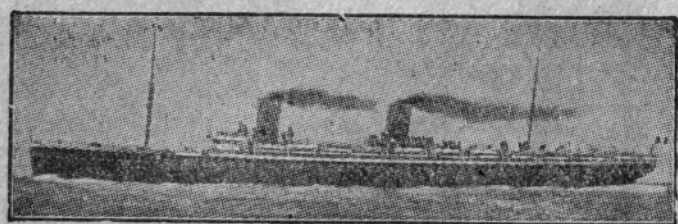
"Laura in "Alice" sta nova parnika na dva vijaka. "Francesca" in "Sofie Hohenberg" sta ravnokar zapustila ladjodolnico ter sta naj-novejša in jako elegantno opremljena.

Naša pristanišča so: 1st Za Avstrijo--TRST, za Ogrsko--REKA. Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; občuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp Bros. & Co., GLAVNI ZASTOP ZA AMERIKO
2 Washington St., New York, N. Y.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique
GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.
La Provence ..... 30.000 HP | La Lorraine ..... 22.000 HP
La Savoie ..... 22.000 HP | La Touraine ..... 20.000 HP
Chicago, nov parnik ..... 9500 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

POZOR!

Naznanjam sl. občinstvu

V MILWAUKEE, WIS.

da sem odprl trgovino s čevlji in raz-novrsto obučo. V zalogi imam najboljše čevlje, katere izdeluje svetovno znana:

METCALF BRADLEY CO.

V zalogi imam MOŠKO SPONJNO OBLEKE, SRAJCE, KRAVATE itd.

JOHN ERMENC

288 Grove St.

Milwaukee, Wisconsin

Najnižje cenel

Naznanilo in priporočilo.

Slovcem v Denverju in okolici, kakor onim potujočim skoz Denver naznanjava, da sva odprla:

GOSTILNO "TRIGLAV"

Ker točiva vedno sveže "TIVOLI" pivo. Imava pravo starokranjsko kuhinjo ter snažne sobe za prenočišče.

Gostilna "TRIGLAV" se nahaja v bližini "UNION" postaje, na vogalu 17. in Blake ulice. Pazi na slovenski napis! Dobra in točna postrežba! Svoji k svojim!

SCHEIN & PIRICH, lastnika